

Vaduguns

Otrdiena ● 2022. gada 11. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Vēstule no frontes

9.

autovadītājas tiesībām, tomēr vienlaikus nevēlos būt vēl pieaugusi. Lielākā daļa manu klassesbiedru ir sporta skolas audzēknī, tāpēc nevar apgalvot, ka esam kūtri.”

No pieciem – četri. Jau gandrīz stundu pirms pasākuma pilsētas parkā iesildījās Polaku ģimene no Alūksnes. Sanita Poļaka atklāja, ka vispirms ģimeņu grupā skries viņa, vīrs Ivars un mazā meita Alise (6 gadi): “Savukārt Līva, kura 18.novembrī svinēs 18.dzimšanas dienu, cīnīsies 2,5 km distancē, bet Anci šorit aizsauca uz rudens krosu Āraišos. Noslēgumā tētis skries, bet mamma nūjos apkārt Balvu ezeram.” Tāpat mamma piebilda, ka ir sportiska ģimene, turklāt arī pērn piedalījās skrējenā apkārt Balvu ezeram: “Mūsu mērķis ir kustēties, nevis sēdēt!” Līva, spriežot, kādi ir mūsdienu jaunieši, atzina, ka it kā gaida un it kā negaida dzimšanas dienu: “Gaidu tāpēc, ka varēs tikt pie

Izveido jaunu ģimeni. Pirms ģimeņu grupas starta līdzās alūksniešiem stājās jauna ģimene, kura tapa burtiski minūtes laikā. Ziemeļlatgales Sporta centra vadītājs Arnis Voika, taujāts, vai to lauds darīt, atjokoja: “Lai tikai šī ģimene, kas tik ātri izveidotā, tikpat ātri neizjūk.” Jaunizveidotā ģimene – Agrita Anča, piecgadīgais Raivo un Imants Kairišs – plūca uzvaras laurus (foto).

Starts, ko gaida visi.
Skrējenā apkārt Balvu ezeram devās 63 sportisti. Interesanti, ka pērnā gada uzvarētājs Renārs Vasiljevs no Jēkabpils šogad palika ceturtais. Salvis Gruševs 10 km distanci, salīdzinot ar pērnā gada labāko rezultātu, veica par trīs minūtēm ātrāk.

Pusstundā apkārt Balvu ezeram

Foto - E. Gabranovs

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu pilsētas parkā nu jau tradicionālajā pasākumā “Skrējiens un nūjošana apkārt Balvu ezeram 2022” dažādās vecuma grupās startēja 78 sportisti. Visātrāk lielo distanci paveica Salvis Gruševs, kuram bija nepieciešamas 32,52 minūtes, lai apskrietu apkārt Balvu ezeram.

Pasākumā satiktais Pēteris Vancāns, kuru kolēgi mīļi sauc par veco buku, pavēstīja, ka ir kopā ar savu Ziemeļlatgales Sporta centra kolektīvu: “Jāpalidz taču! Šo to atvedu no Balkaniem, lai sacensības ritētu raitāk. Laika apstākļi ir ideāli, un naivi ceru, ka ieradīsies vismaz simts dalībnieku. Sportistu skaits diemžel iet mazumā ne tikai mūspuses, bet arī visas Latvijas skolās. Ne velti mediji ziņo, ka pietrūkst policistu, robežsargu un militāro struktūrvienību darbinieku. Viennozīmīgi vajadzīgs fiziskais rūdījums, un tā nebūs, ja bērniņā un jauniņā nav paskriets. Situāciju glāb tā paaudze, kura vēl skrien, un tā ir lielisks piemērs jaunatnei.” Lūgts

Nākamajā
Vadugūnī

● Atgriežas pie savas vizitkartes
Jehovieši atsākuši apmeklēt dzīvesvietas

● Liku bēdu zem akmeņa...
Stāsta Latgales akmeņkaļi

Covid-19

(6. oktobris)

Balvu novads – 117
Alūksnes novads – 125
Gulbenes novads – 170
Ludzas novads – 241
Rēzeknes novads – 290
Madonas novads – 185

“Mežvidi” atrodas uz autoceļa Gulbene–Balvi–Viļaka–Krievijas robeža.

Būs papildu pietura

Atsaucoties iedzīvotāju ierosinājumam, no šī gada 24.oktobra reģionālā sabiedriskā autobusa maršruta Rīga–Žiguri kustību sarakstam tiks pievienota jauna pietura “Mežvidi”. Turpmāk pieturā “Mežvidi” pasažieri varēs izkāpt un iekāpt autobusa maršruta nr. 7911 Rīga–Žiguri divu reisu ietvaros: reisā plkst. 14.50 no Rīgas, kas kursē katru dienu, kā arī reisā plkst. 7.00 no Rīgas, kas kursē no pirmdienas līdz sestdienai. Pietura

“Mežvidi” atrodas uz autoceļa Gulbene–Balvi–Viļaka–Krievijas robeža.

Īsziņas

Saņem Atzinības rakstu

Septembra nogalē Balvu novada pašvaldība saņēma vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Artūra Toma Pleša parakstītu Atzinības rakstu par sasniegumiem Interreg programmu 2014.- 2020.gadam starptautisko projektu īstenošanā un to rezultātu popularizēšanā.

Konkurss skolēniem

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija izsludinājusi zīmējumu konkursu skolēniem “Mana drošā pasaule”, kurā var piedalīties ikviens 1.–6.klases skolēns. Darbi jāiesniedz līdz 10.novembrim, tos vērtēs divās kategorijās – 1.-3. klašu un 4.-6. klašu grupās.

Vārds redaktoram

Edgars Gabranovs

Joprojām nerimst kaislības par vēlēšanu rezultātiem, kā arī par topošās valdības veidošanas procesu. Spriežot pēc "Vaduguns" lasītāju zvaniem un dažādām sarunām, šķiet, ir pārsteiguši vismaz trīs fakti. Pirmkārt, Zaļo un zemnieku savienības iespaidīgais balsu guvums. Lielākoties tas ir neitrāls vai pozitīvs, tomēr neizpaliek arī pa darvas karotei medus mucā. "Ja vēlētāji izvēlējās partiju, kuras līderis ir pirmajā instancē par korupciju notiesāts, tad jāsecina – kāda tauta, tādi valstsvīri. Patiesībā mēs dodam *zalo gaismu* tam, ka korupcija nav nosodāma," spriež par vēlēšanu rezultātiem neapmierinātie. "Ja viņš tik daudz Ventspilij devis, tad lai," oponē ZZS atbalstītāji, saņemot pretī frāzes: "Tad māciet bērniem, ka zagt nav slikti. Galvenais, padalies ar citiem, un vēl labāk, ja nenoķer." Tāpat kādai daļai vilšanos, bet citiem gandarijumu sagādājusi *konservatīvo* neiekļūšana Saeimā. Tiesa, Balvu novadā šī partija ierindojās godpilnajā ceturtajā vietā, saņemot 9,94% vēlētāju atbalstu. Treškārt, lasītajus mulsinā arī Saskaņas un "Attīstībai/Par!" sagraive. Jāpiebilst, ka arī valdības veidošanas process, kā atzīst "Vaduguns" lasītāji, atgādina pusaudžu vecumam raksturīgo mīlēšanos un ķīvēšanos.

Lai vai kā, manuprāt, no politiski neutrāla viedokļa raugoties, Ziemeļlatgales ļaudis diez vai varēja cerēt uz tik labiem 14. Saeimas vēlēšanu rezultātiem. Kāpēc? Pirms vēlēšanām vairākums uzskatīja, ka mums ir pavism necīgas cerības, ka kāds no deviņpadsmiņi Balvu novadā deklarētājiem deputātu kandidātiem varēs apsēsties kaut vai vienā no simts krēsliem Saeimā. Paties priecē mūsu dakterēties Līgas Kozlovska nokļūšana Saeimā. Tāpat priecē arī Jāņa Trupovnieka un Alda Ločmeļa sasniegtais rezultāts, jo viņi savos sakostos ir ierindojušies otrajā vietā. Kas zina, kā tur tālāk būs vai nebūs zvaigznēs ieraksts. Jāpiekrīt angļu filozofa un rakstnieka Roberta Bērtona teiktajam, ka katra vieta zemes virsū ir vienlīdz tālu no debesim. Arī man un jums...

Latvijā

Miris viens slimnieks. Latvijā pēdējo trīs dienu laikā reģistrēti 1984 jauni inficēšanās ar Covid-19 gadījumi un saņemts ziņojums par vienu mirušu Covid-19 slimnieku, liecina Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) informācija. Pēdējās trīs dienās veikti 8662 Covid-19 testi un reģistrēti 1984 jauni inficēšanās gadījumi. Pozitivo gadījumu īpatsvars pret testētājiem: 22,9%. Saņemts viens ziņojums par mirušu Covid-19 slimnieku 90–99 gadu vecumā.

Sadedzināts saimnieka un Ukrainas bēglu auto. Naktī no ceturtdienas uz piektīenu viesu mājā "Villa Roza" (11 kilometrus no Rēzeknes) notikusi divu automašīnu dedzināšana – 2007.gada žigulis, kas piederēja ukraiņu bēglu Rosčupkinu ģimenei, sadedzis pilnībā, bet viesu mājas saimnieka 2008. gada "Ford" automašīnas ugunsgrēku izdevies laikus apdzēst. "Villa Roza" patstāvīgi mit 50–60 Ukrainas kara bēgli, galvenokārt sievietes ar bērniem, kuri Latvijā iet skolā un bērnudārzā.

Vāc parakstus. Sabiedrības iniciatīvu portālā "Manabalss.lv" sākta parakstu vākšana par aromatizēto e-cigarešu aprites aizliegšanu. Kā iniciatīvas pārstāvis norādīts Olegs Belousov. Viņš aicina novērst "maldinošo un kaitīgo ilūziju", ka inovatīvie smēķēšanas un nikotīna uzņemšanas veidi ir kaut kas jauks, patīkams un nevainīgs.

Pirma radaru uzstādīs uz Rīgas apvedceļa. Pēc aptuveni trijiem mēnešiem Latvijā sāks darboties vidējā ātruma kontroles sistēma. Tā ir automātiska mērišanas sistēma, kas mēra katru transportlīdzekļu vidējo ātrumu noteiktā ceļa posmā, balsoties uz braukšanai patērēto laiku. Pirmais posms, kur tā tiks uzstādīta, būs Rīgas apvedceļš, pastāstīja Latvijas Televīzijas raidījumā "Rīta Panorāma".

(Ziņas no interneta portāliem www.delfi.lv un www.lsm.lv)

Mobilā sistēma darbam ar jaunatni

Kur ņemt naudu?

Irena Tušinska

Noslēgumam tuvojas Balvu novada Bērnu un jauniešu centra (BNBJC) aktivitāte "Mobilā darba ar jaunatni sistēmas izveide Balvu novadā", kas paredz apzināt pagastu jauniešu intereses un vēlmes, kā arī iespējas novada lauku teritorijās izveidot jaunatnes darba atbalsta punktus. 4.oktobrī par līdz šim paveikto un iespējām saņemt finansējumu šī darba turpināšanai jaunatnes darba speciālisti sprienda ar novada pašvaldības un Ziemeļlatgales partnerības pārstāvjiem. Nākamnedēļ jaunatnes darbinieki plāno iesaistīties apmācībās, kā arī sarikot apspriedi par finanšu līdzekļu piesaisti mobilo punktu iekārtošanai. Savukārt noslēguma aktivitāte ar paveikta darba prezentāciju norisināsies Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā 21.oktobrī.

Šīnī mācību gadā, turpinot pērn iesākto, BNBJC jaunatnes darba speciālistes tikušas ar Bērzkalnes, Lazdulejas, Vectilžas, Krišjāņu, Bērzpils, Lazdukalna, Tilžas, Balvu, Kubulu, Baltinavas un Rekovas pagastu jauniešiem. BNBJC speciāliste jaunatnes politikas jautājumos Gunita Mincāne atklāj, ka vēl atlicis apmeklēt aktīvākos pagastus, kur jau ir izveidojusies laba sadarbība ar vietējiem jauniešiem: "Tie ir Žīguri, kā arī vēlreiz brauksim uz Bērzpili, Lazdukalnu un Tilžu, kur jau izveidojusies aktīva sadarbība ar vietējiem jauniešiem. Savukārt Semenovā, kur iepriekš bija jauniešu centrs, kā arī Baltinavā, kas ir bijušā novada centrs, meklēsim jaunatnes darbi-

Foto - no personīga arhīva

Tiekas ar pašvaldības pārstāvjiem. Mobilā darba ar jaunatni sistēmas izveidei nepieciešami līdzekļi. Kur tos ņemt, 4.oktobrī jaunatnes darba speciālisti sprienda kopā ar pašvaldības un Ziemeļlatgales partnerības pārstāvjiem.

niekus, kuri tur strādās."

G.Mincāne stāsta, ka novada jaunatnes politikas plānošanas dokumentā ieplānotajai mobilā darba sistēmas izveidei bija uzstādīti augsti mērķi. Pagastu apsekošanas darbā, kas aizsākās pērn, izkristalizējušās dažādas pagastu jauniešu vēlmes. "Tiekoties ļāvām viņiem fantazēt un izteikt pat visfantastiskākās idejas. Vairumam jauniešu gribētos, lai viņiem pagastā būtu vieta, kur satikties un rīkot aktivitātes. Pieņemam, ūzīguri ūoti vēlētos atdzīvināt vietu, kur garāk bija vietējais jauniešu centrs. Visi grib aktīvas lietas – pār-

gājienus, veloizbraucienus, tematiskos vakarus, lai dažādotu ikdienu savā cīmā," jauniešu vēlmes atklāj G.Mincāne.

Lai prezentētu līdz šim paveikto un kopīgi spriestu, kā realizēt iecerēto, 4.oktobrī BNBJC speciālisti tikās ar novada pašpārvaldes pārstāvjiem – novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu, izpilddirektori Dainu Tutiņu, domes priekšsēdētāja vietnieci Sandru Kapteini, kā arī Ziemeļlatgales partnerības pārstāvēm Ievu Leišavnieci un Sandru Igauni. Sarunu gaitā izkrītalizējās vairākas iespējas, kā piesaistīt projektu naudu.

Piesakās valsts atbalstam kurināmajam

Cilvēki nāk, bet rindas neveidojas

Maruta Sprudzāne

Šonedēļ sākās iedzīvotāju pie- teikšanās valsts atbalstam daļēji kompensācijai dažādiem mājsaimniecībās izmantotajiem cietā kurināmā veidiem. Pieteikumus var ie- sniegt mājokļu īpašnieki vai īrnieki, kuri paši gādā kurināmo un rūpējas par apkuri, jo centralizētās siltum- padeves gadījumā atbalsta apmēru, ja tāds pienāksies, aprēķinās un pielietos automātiski.

Balvu novada pašvaldības izpildīktori vietniecēs administratīvajos un finanšu jautājumos Tamāra Locāne informē, ka pirmā nedēļā aizritējusi mierīgi – bez steigas un rindām, kā sākumā varēja domāt. Daudzi iedzīvotāji pieteikušiies iesnieguši paši, izmantojot e-pakalpojumu sistēmu, citi savukārt apmeklējuši kādu no klientu apkalpošanas punktiem vai bibliotēkas. Būtisku problēmu cilvēku apkalpošanā nav bijis, lielākās – ne visiem tomēr ir sakārtota savu īpašumu dokumentācija, nācies saņemt atteikumu, ja nav bijis iespējams dokumentāli apliecināt savu dzīvesvielu.

Līdz aizvadītās nedēļas nogalei novādā bija saņemti vairāk nekā 1200 iesniegumi, un lielum lielais vairums no tos iesniedzējiem pretendējuši uz 60 euro

atbalstu, jo viņiem nebija nekādu malkas pirkumu čeku. Bijuši kādi seši iesniegumi par granulu un briķešu iegādi ar apliecināšiem dokumentiem. Aplēsts, ka kopumā varētu sagaidīt ap 8 tūkstošiem privātpersonu iesniegumu, kuri pretendētu uz malkas iegādes izdevumu daļēju kompensāciju.

Klientu apkalpošanas centrā Balvos, Partizānu ielā 14, Madara Logina aizvadītajā nedēļā apkalpojusi vismaz 40 cilvēkus. Viņa atzīst, ka pieteikumu pieņemšana rit raiti, datorsistēma darbojas labi, un, ja nav aizķeršanās ar dokumentāciju, viena cilvēka apkalpošana aizņem tikai 5 minūtes. Savukārt Balvu novada pašvaldības nama pirmajā stāvā Linda Igaune pieņēmusi vairāk nekā 111 pieteikumus. Pati saka, ka šis ir darbs ar cilvēkiem un viņai patīk komunikācija.

T.Locāne atklāj, ka saņem visai biežus cilvēku zvanus ar jautājumiem, kur un līdz kuram laikam var iesniegt pieteikumus? Kuri kurina ar malku, daļu izdevumu atlīdzinās divējādi. Ja ir čeks un izmaksas pārsniedz 40 euro/berkubikmetrā, kompensē 50% no izmaksām virš šīs cenas, bet ne vairāk kā 15 euro/berkubikmetrā. Vienai mājsaimniecībai paredzētais maksimālais patēriņa apjoms ir

35 berkubikmetri. Ja nav čeka un malka iegādāta līdz 2022. gada 31. augustam (tam nepieciešams tikai pašapliecinājums), ir tiesības saņemt valsts atbalstu 60 euro apmērā. Šajā gadījumā pašvaldībā iesniegumi jāsniedz līdz 30.novembrim. Iedzīvotāji, kuri iegādājas malku līdz šī gada beigām ar dokumentiem un iepriekš pieteikušies 60 euro atbalstam, dokumentus var iesniegt un saņems pienākošos starpības summu. Kāda iedzīvotāja laikrakstam jautāja, vai ir paredzēts atbalsts, ja mājokli apsilda ar šķidro kurināmo? T.Locāne skaidro, ka šajā variantā valdība nekādu atbalstu nav paredzējusi.

Foto - M.Sprudzāne

Vai Latgale arī pēc šīm vēlēšanām paliks novārtā?

Viedokļi

Plaisa starp Rīgu un Pierīgu aizvien pieaug

JURIS VIĻUMS, jaunievēlētais 14. Saeimas deputāts, biedrības "Latgolys Saeima" valdes loceklis

Katra reģiona ekonomisko situāciju raksturo vairāki statistikas rādītāji (iekšzemes kopprodukts, nodarbinātības līmenis, vidējā alga, inflācija, uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvoņiem, importa un eksporta rādītāji, investīciju apjoms, demogrāfija un citi). Un, protams, tie aizvien dod pamatu dēvēt Latgali par atpalikušu, jo plaisa starp mūsu reģiona un Rīgas, Pierīgas rādītājiem aizvien pieaug. Vai ar to vajag samierināties? Noteikti nē! Latgales statistiskā reģiona rādītāji uzskatāmi parāda un pierāda, ka Latvijā gadiem un gadu desmitiem ilgi īsti nav bijis pārdomātas reģionālās politikas. Vai pēc šīm vēlēšanām kaut kas maiņīsies? Darīsim kopā, lai mainītos! Šobrīd

izskatās, ka nākamo valdību veidos trīs partijas. Tātad koalīcijā būs tikai četri no Latgales vēlēšanu apgabala ievēlētie deputāti. Lai arī tas nav daudz, ir jāpanāk, lai šie četri deputāti iespējami labi sadarbojas un pieprasī konkrētas rīcības no valdības puses reģionālās nevienlīdzības mazināšanai. Iespēju robežas centīsimies piesaistīt arī opozīcijas deputātus. Saeimas vēlēšanas notiek reizi četros gados – tas ir būtisks, tāču ne vienīgais veids, kā var ietekmēt valsts (un arī reģionālo) politiku. Arī vēlēšanu starplaikos var gana daudz ko panākt, ja sabiedriskās organizācijas, pašvaldības, uzņēmējus pārstāvošās organizācijas spēj vienoties par kopīgām prioritātēm un apvieno spēkus to aizstāvēšanai.

Viens no galvenajiem jemesliem, kas bremzē attīstību, ir tas, ka mēs aizvien runājam par Latgales reģionu un tā statistikas rādītājiem, bet, tā teikt, dzīvē tādu Latgales reģionu īsti nevaram saredzēt. Respektīvi, mums plānošanas reģionā ir deviņas pašvaldības, kuras mēģina savstarpēji nedaudz sadarboties, ir noteikts valsts iestāžu tīklojums, bet katras iestādes ietvaros iedalījums atšķiras. Galu galā Latgales reģions kā vienota ekonomiska un administratīva teritorija ar noteiktu vadību, kas var uzņemties atbildību par lēmumu pieņemšanu reģiona līmenī, nemaz nepastāv. Ja trūkst koordinētas darbības un sadarbības Latgales mērogā, tad trūkst pārdomātas rīcības mūsu pašu resursu izmantošanā un trūkstošo piesaistīšanā. Tirgus ekonomika un globālie procesi rada priekšnosacījumus cilvēku aizplūšanai uz ekonomiski attīstītākām teritorijām. Rezultātā, zaudējot cilvēkus, zaudējam ekonomisko aktivitāti, tad zaudējam skolas... un veidojas likumsakarību loks.

Samazinās arī Latgales pārstāvniecība par-

lamentā. Pirms simts gadiem – Latvijas Satversmes sapulcē – tā bija divreiz lielāka (toreiz 26%, tagad vairs tikai 13%). Savukārt vēl deviņdesmito gadu sākumā no Latgales iebaldoja 20 Saeimas deputātus. Tātad trīsdesmit gadu laikā esam zaudējuši trešo daļu no savas pārstāvniecības ipatsvara. Jāatzīmē arī Latgales kopējā balsojuma īpatnības, kur aizvien cilvēki vairāk balsojuši par opozīcijas partijām (gan protesta, gan nacionālā sastāva dēļ). Rezultātā valdību veidojošās partijas Latgales vēlēšanu apgabala parasti iegūst vienu līdz divus mandātus, kas neveicina šo partiju vēlmi būtiski ieguldīt mūspuses problēmu risināšanā.

Ir jāveido pārdomāta reģionālā politika. Pie Latgales problēmu risināšanas jākeras reģiona līmenī – tai jābūt vairāku ministriju koordinētai sadarbībai, ieklausoties pašvaldību viedokli un ļemot vērā reģiona uzņēmēju un aktīvo iedzīvotāju viedokli. Eiropas reģionālās attīstības fonda līdzekļi ir jāiegulda Latvijas reģionu nevienlīdzības mazināšanai. Līdz šim daudzas investīcijas līdz Latgalei nemaz nenonāca, jo valdības aizbildinājās ar nepieciešamību rūpēties par kopējo Latvijas konkurrēspēju un šos līdzekļus ieguldīja Pierīgā. Šī kārtība ir jāmaina un Latvijā jāizveido vismaz divi reģioni, kur otrajā jābūt pēc iespējas mazāka Rīgas ekonomiskā ietekme. Un maksimāli jāveicina, lai valsts iestāžu darbinieki varētu savus darba pienākumus pildīt attālināti un pārcelties ārpus Rīgas – uz Latgali. Lai šeit ir vairāk ģimeņu ar bērniem, lai vairāk cilvēku kopumā. Katrs pierobežas iedzīvotās vienlaikus ir arī drošības stiprinātājs uz austrumu robežas.

Droši vien nebūs pārspilēts, ja teikšu, ka nevienā nozarē situācija Latgalē nav ideāla. Mani uztrauc reģiona plašsaziņas līdzekļu darba

iespējas, lai var patiešām saturīgi informēt iedzīvotājus par aktualitātēm un pildīt tā dēvētā sargsu funkciju par neizdarībām vietējā, reģionālā un valsts līmenī. Kvalitatīvas izglītības, veselības pakalpojumu pieejamība ir būtisks ieguldījums reģiona labklājībai ilgttermiņā. Informācijas tehnoloģiju jomas attīstība nodrošinātu mūsdienīgus uzņēmējdarbības risinājumus, tātad arī jauniešu iespējami lielāku palīkšanu reģionā.

Biju Saeimas deputāts 11. un 12.sasaukumā. No 2011. līdz 2014.gadam biju valdību veidojošā partijā un vairākas lietas tika pavirzītas uz priekšu. Toreiz tika izveidota arī Latgales programma, kura deva savu ieguldījumu reģiona attīstībā, tāču tā nebija pietiekami liela. Paralēli neliels atbalsts tika sniegti arī latgaliešu valodai, kā rezultātā mēs arī šobrīd biežāk dzirdam latgaliešu valodu valsts sabiedriskajos medijos. Nākamos četrus gadus nācās strādāt opozīcijā, un tas diemžēl būtiski sašaurināja iespējas ietekmēt procesus. 13.Saeimā manis pārstāvētais politiskais spēks nebija ievēlēts.

Jāpiebilst, ka blakus ekonomiskajiem rādītājiem pasaulei aizvien vairāk uzmanību pievērš arī laimes indeksam. Ja skatās pēc tā, tad Somijā ir pasaule laimīgākā sabiedrība. Ir svarīgi panākt, lai arī Latgalē ir patīkama vide dzīvošanai, lai šeit iedzīvotāji baula augstu dzīves kvalitāti, drošību un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus. Ja domājam par Latgales nākotni, tad jau tagad mums jāsāk ar pašiem mazākajiem, tāpēc bērnudārzi, sākumskolas un jauniešu jautājumi nedrīkst palikt novārtā.

Man ir 40 gadi. Dzīves lielāko daļu esmu dzīvojis Latgalē un arī turpmāk gribu dzīvot šeit. Gribu, lai arī mani bērni šeit izglītojas, īsteno savas ieceres un piepilda sapņus.

Bez atbalsta grūti cerēt uz pārmaiņām

ANDRIS KAZINOVSKIS, bijušais Saeimas deputāts

Par 14.Saeimas vēlēšanām un to iznākumu jau izteikušies daudz un dažādi eksperti. Daudz kas no tā, ko biju domājis, piepildījās, bet, protams, ne viss. Prognozēju, ka pie varas netiks ne *paristi*, ne *konservatīvie*, kuri ļoti nodeva savu vēlētāju intereses, īpaši jautājumos par Civillikumu, ebrejiem piešķirtajiem miljoniem un daudziem citiem. Kas saistās ar Latgali, vienmēr esmu palicis pie domām par to, ka bez administratīvo reģionu veidošanas nekas nesanāks. Bez tā nav iespējams līdzekļus, kas

nāk no Eiropas un arī valsts, administrēt tieši reģionos, lai viņi nonāktu tieši tik, cik pienākas saistībā ar nabadžības līmeni. Perspektīvā iepriecīna tas, ka valdībā tikusi *Regionālā* partija, kas ir *Apvienoto* sarakstā. Tur ir deputāti Edvards Smiltēns, Juris Viļums, kuri jau iepriekšējās Saeimas vēlēšanās pauda atbalstu manai un *Stāsis lava Keiša* idejai par administratīvajiem reģioniem un jauktu vēlēšanu sistēmu, ievēlot LR Saeimu. Turklat Edvards Smiltēns ir ļoti aktīvs cilvēks. Pēc vēlēšanām televīzijā skatījos intervijas, kurās viņš arī uzsver, cik svarīga ir šādu reģionu veidošana. Protams, pagaidām viņam pietrūkst atbalsta, bet bez atbalsta, kā mēs zinām, grūti ko iesākt. Taču, ja jaunajā valdībā izdosies veidot trīs partiju koalīciju un *Apyienotais* saraksts kā vienu no uzstādījumiem nosauks jauktu vēlēšanu sistēmu un reģonus, iespējams, viss var izdoties. Dzīvosim, redzēsim. Taču citā variantā gaidīt uz kaut kādu labvēlību, kad Latgales pašvaldību vadītājiem atkal bezmaz vai uz *vedera jālien* un jāprasa atbalsts, nav pareizi. Ja nekas strukturālī nemainīsies, lielā nauja tik un tā paliek un paliks Rīgā.

Šajās Saeimas vēlēšanās Latgalei maza pārmaiņiecība, lielākā daļa deputātu tikusi partijai "Stabilitāte". Bet ko "Stabilitāte"? Tā būs stabilā opozīcijā. Tāpat kā "Saskaņai" bija ļoti daudz deputātu no Latgales, tāpat arī "Stabilitātei" ir tagad. Uzsveru vēlreiz, – ja izdosies izveidot reģonus, tā būs cita situācija. Daudzi cilvēki nesaprot, ko nozīmē administratīvais reģions un konkrēts finansējums 7-8 gadu garumā

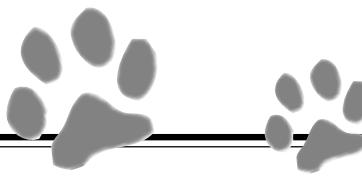
plānošanas periodā. Šobrīd no tā visa saņemam niecīgu daļu. Visi piedalās konkursos, bet no konkursiem Latgales uzņēmēji, lauksaimnieki un pašvaldības saņem minimumu. Kā kuram izdodas, principā tā ir loterija. Bet zinot, kā viss notiek, protams, rīdzinieki dabū lauvas tiesu. Diemžēl tas, kas pienākas Latgalei pēc Eiropas reģionālajiem principiem, līdz mums nenonāk. Turklat, zinot līdzīnējos Latgales politiku, tikai daži tā īsti saprot, ko nozīmē šie administratīvie reģioni. Daudzi vienkārši tiek par Saeimas deputātiem, viņiem ir labi – no savas puses nolobē kādu ceļu, ēku vai ko citu, un uzskata, ka ļoti daudz jedeuvi Latgalei. Īstenībā no visa, ko varēja iegūt, viņi dabū kapeikas. Šobrīd reālā situācija ir tāda, ka nav sistēmas, kā Latgales problēmas risināt reģiona mērogā. Reģionālie ceļi, attīstība, uzņēmējdarbība – tas viss būtu konkrētā reģiona problēma. Un ja ir finanšējums, tas šīs problēmas labi varētu risināt.

Kāpēc es vairs nekandidēju uz Saeimu? Es redzēju to *virtuvi*, kurā viens vai daži deputāti nav cīnītāji. Ja par kādu ideju nostājas visa partija, tā jau ir cita lieta. Savā laikā *conservatīvie* mani piekrāpa – naturēja solījums, tāpēc aizgāju. Kā Saeimas deputāts iesniedzu savus priekšlikumus, iniciēju Medību likuma grozījumus – kopā bijām astoņi deputāti, mednieki no visām frakcijām. Man bija sadarbība gan ar Mednieku asociāciju, gan Latgales Mednieku un makšķernieku biedrību. Sagatavojām konkrētus priekšlikumus, lai uzlabotu Medību likumu, un iesniedzām

skatīšanai komisijai. Kas notika tālāk? Koalīcijas vadība neuzticējās deputātiem un priekšlikumus vispirms novirzīja Zemkopības ministrijai, lai tos izskata speciālisti. Tie savukārt pieaicināja sabiedrisko organizāciju pārstāvus, zemniekus, koku pārstrādātājus, mežu īpašniekus, dabas draugus un ko tikai vēl nē. Bet viņiem katram savas intereses. Beigās biju viens, kas aktīvi uzstājās un aizstāvēja mednieku pozīcijas. Bet ko viens pats ar viņiem var izkarot? Rezultātā sanāca, ka Saeimas deputātu priekšlikumus pārveidoja pavisam citādā veidā un no likuma grozījumiem tikai daži punkti palika tādi, kā mēs gribējām. Tas bija tas brīdis, kad sapratu, ka nevis deputāti rada un pieņem likumus, nosaka toni, bet izpildvara – ministriju ierēđi, kaut gan ierēđumi likumi būtu tikai jāpilda. Un mani pārsteidza, ka kaut kas tāds notiek Latvijā. Tā ir cīņa ar vējdzirnavām.

Savukārt, ja atgriežamies pie vēlēšanu rezultātiem Latgalē, tad varu teikt, ka partijas "Stabilitāte" labie sasniegumi parāda cilvēku noskaņojumu – kuram ir vilšanās, kuram protesta balsojums. Tāds noskaņojums bija, tur nav ko runāt, un arī fakti, ka Latgale vienmēr bijusi pabērna lomā, ir nemainīgs. Tagad notiek jaunās valdības veidošanas process, darbs ar mālu. Ko no šī māla sanāks izmīcīt, tas arī būs.

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis un S.Karavoičika

Problēma

Nekas neatliek, kā risināt pašiem

Kamēr citu pilsētu pašvaldības vairāk vai mazāk veiksmīgi risina kļaiņojošu kaķu sterilizācijas problēmu, Balvu novadā tā jau gadu gadiem atduras pret naudas trūkuma un birokrātijas sienu, kā arī cerību, ka iedzīvotāji un dzīvnieku aizsardzības organizācijas tiks galā paši. Nesen ar nekontrolētu bezsaimnieka kaķu vairošanos saskārās kārtējās Balvu daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāji. Kad pārrunas ar pašvaldības pārstāvjiem beidzās neveiksmīgi, iedzīvotāji paši kērās pie dzīvnieku izķeršanas un sterilizēšanas.

Konkrētās daudzdzīvokļu mājas adresi, kā arī iesaistīto personu uzvārdus iedzīvotāji nevēlas minēt viena vienīga iemesla dēļ – viņi baidās, ka bezatbildīgi iedzīvotāji sāks izmest pie šī nama sev nevajadzīgus dzīvniekus, zinot, ka te par viņiem parūpēsies.

Minētās daudzdzīvokļu mājas pagalmā vairāku gadu garumā dzīvo bezsaimnieka kaķi, un iedzīvotāji par viņiem iespēju robežas rūpējas. Diemžēl pēdējos pāris gados nesterilizēto minku skaits pieauga aritmētiskā progresijā. Tā kā kļaiņojoša kaķu noķeršanai vajadzīgs speciāls aprīkojums un cilvēki, kuri ar to nodarbojas, bet veterinārāsta rēķinu par sterilizācijas operācijām apmaksāšanai ir nepieciešama nauda, mājas iedzīvotāji vērsās pēc palīdzības pie mājas vecākās Aijas Mežales. Turklat tā nebija pirmā reize, kad no šīs mājas iedzīvotājiem pašvaldībai tika izteikts priekšlikums, ietaupot dārgo dzīvnieku kērāju pakalpojumu izmaksas, iegādāties vienu kaķu kēršanai paredzētu būri, kā arī iekārtot telpu, kur dzīvniekus pēcoperācijas periodā pirms palaišanas brīvībā varētu paturēt. Ari vietējā veterinārāste Silvija Strupka jau bija piekritusi sterilizēt kļaiņojošos kaķus. Diemžēl šīs priekšlikums tika ignorēts, aizbūdinoties ar birokrātiskiem šķēršļiem.

Tā kā minētajā daudzdzīvokļu namā dzīvo ģimene, kurai ir kaķu kēršanai paredzēts būris, taču nav laika ar to nodarboties, jo abi vecāki Anna un Mārtiņš (vārdi ir mainīti) strādā, bet bērni mācas, septembra sākumā ar citas mājas iedzīvotājas starpniecību. Viņi lūdza nama vecākajai Ajai Mežalei atrast kādu cilvēku, kurš varētu pastāvēt pie pagalmā novietotā būra, kamēr tajā ieskrien kaķis un durtiņas automātiski aizcērtas. Tālāk šī cilvēka uzdevums būtu paziņot Annai vai Mārtiņam un viņi paši kaķi nogādātu pie veterinārārstes. Sterilizēšanas izdevumus šī ģimene bija ar mieru apmaksāt pati. Taču, pārrunājusi šo lūgumu ar citiem pašvaldības iestāžu pārstāvjiem, mājas vecākā informēja, ka pašvaldība kaķu kēršanu neuzņemis un naudu šim mērķim neatvēlēs, kā arī tai nav neviens sabiedrisko darbu veicēja vai cita strādnieka, kurš varētu *pavaktēt* būri. Mājas vecākā apgalvoja, ka jautājums paliek atklāts un viņa meklēs citas iespējas. Kā vienu no tām viņa piedāvāja izsaukt kērājus no Alūksnes un par viņu pakalpojumiem samaksāt no mājas uzkrājumiem. Pēc viņas teiktā, tas iedzīvotājiem varētu izmaksāt aptuveni 1000 euro.

Nebija laika gaidīt

Nesagaidījuši konkrētu rīcību, strauji tuvojoties kārtējā kaķēnu metiena nākšanai pasaulē, Anna un Mārtiņš saprata, ka jārīkojas pašiem, turklāt ātri. Viņi pagalmā uzstādīja kēršanai paredzēto būri un sarunāja cilvēku, kurš to pieskatīs, sameklēja dzīvokli, kur noķertos dzīvniekus paturēt pēc operācijas, kā arī sarunāja ar veterinārāsti S.Strupku, ka viņa, neskatoties uz lielo noslogotību, šos kaķus operatīvi sterilizē. Savukārt operāciju un ārstēšanas rēķinu, neskatoties uz jau tā lielu parādu slogu, laipni piekrita apmaksāt biedrība "Dzīvnieku sargi" no Rēzeknes. Kā pastāstīja Anna, tā ir vienīgā biedrība, kura palīdz risināt šo problēmu visā Latgalē, tādēļ tai ļoti nepieciešami iedzīvotāju ziedoņumi.

Pateicoties Annas un Mārtiņa uzņēmībai, dažu dienu laikā izdevās noķert, sterilizēt, nedaudz apārstēt un palaist atpakaļ brīvībā trīs konkrētas mājas pagalmā dzīvojošas kaķenes. Tomēr vienu kaķeni, kuru bija novājinājušas biežās dzemdiņas un slimības, nācās iemidzināt. Diemžēl runču kastrēšanu šoreiz atlīka uz vēlāku laiku finansiālu apsvērumu dēļ. "Runči vismaz nedzemēdēs," piebildā Anna. Līdz ar to beigusies šīs kaķu kolonijas nekontrolēta vairošanās. Taču atlikusi vēl viena ne mazāk svarīga problēma – kā šiem kaķiem pārdzīvot ziemu? Arī to Anna un Mārtiņš gatavi risināt, uzstādot kaķu māju, kā tas notiek visās civilizētās valstīs un arī daudzās Latvijas pilsētās. Taču kārtējo reizi viss atduras pret birokrātijas sienu. Lai uzstādītu nosiltinātas kaķu mājas, nepie-

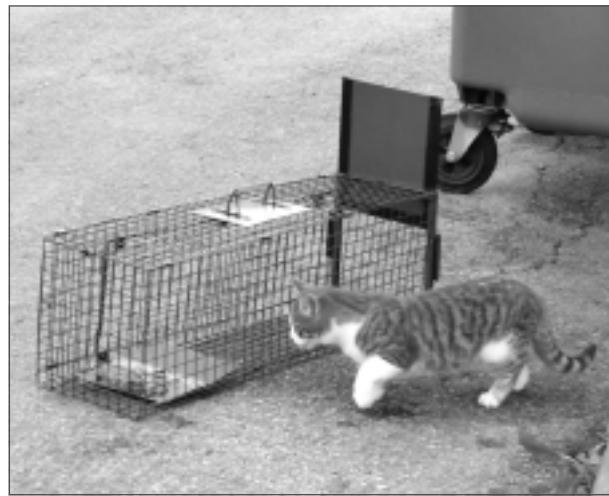

Foto - no personīgā arhīva

Viena no iedzīvotāju noķertajām kaķenītēm. R.Kravale stāsta, ka pašvaldībai ir voljērs, kurā kādu brīdi var paturēt noķertos suņus, taču kaķim tas nebūs piemērots, jo tur ir lielas restes: "Tāpēc noķertos kaķus, kamēr atrodam saimnieku, ievietojam kāda mūsu darbinieka privātajā šķūnī."

Aicina ziedot

Mārtiņš un Anna lūdz iedzīvotājus, kuri var un vēlas palīdzēt biedrībai "Dzīvnieku draugi" tās darbā, ziedot kaut vai nelielu summu, pārskaitot to uz biedrības kontu:

Biedrība "Dzīvnieku sargi"
Reģ. nr. 50008260001, Rēzekne, Dārzu iela 77 – 17
Konts: LV86PARX0020106910001
A/S "Citadeles banka"
SWIFT kods: PARXLV22

Foto - no personīgā arhīva

Paldies veterinārārstei. Iedzīvotāji ir ļoti pateicīgi veterinārārstei Silvijai Strupkai, kura, neraugoties uz lielo aizņemtību, neatteica sterilizēt noķertās kaķenītes. Mārtiņš un Anna gatavi aizlietēt kļaiņojošu kaķu kēršanai paredzēto būri tiem balveniešiem, kuri vēlētos šo problēmu atrisināt patstāvīgi. Šādos gadījumos lūgums vērsties pie laikraksta "Vaduguns" žurnālistes Irēnas Tušinskas.

Saistošie noteikumi "Mājas (istabas) dzīvnieku turēšanas noteikumi Balvu novadā" (2014.gada 11.decembris)

I. Vispārīgie jautājumi

1.1. Par kļaiņojošiem mājas dzīvniekiem Balvu novada administratīvajā teritorijā jāziņo Balvu novada pašvaldības policijai.

IV. Kļaiņojošo dzīvnieku izķeršana

4.1. Kļaiņojošo dzīvnieku izķeršanu veic persona, ar kuru Balvu novada pašvaldībai ir noslēgts līgums un kura ir tiesīga to veikt normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

4.2. Kļaiņojošie dzīvnieki tiek izķerti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

4.3. Visus izdevumus, kas saistīti ar kļaiņojoša dzīvnieka noķeršanu, transportēšanu un uzturēšanu dzīvnieku patversmē, sedz dzīvnieka īpašnieks vai turētājs, ja tas ir zināms.

* Turpinājumu par Gulbenes dzīvnieku aizsardzības biedrības pieredzi lasiet kādā no turpmākajiem "Vaduguns" numuriem.

Beidzamā darbdienā, aizejot pensijā

“Dzīvi jāņem smejot”

Kurš gaida, kurš arī nē, bet tas laiks pienāk. Laiks, kad var doties pensijā un nestrādāt. Vieni par to runā ar sajūsmu, citi labāk klusē vai ir izvēlējušies turpināt darba gaitas, uzskatot, ka bez viņu klātbūtnes neiztiks, jo aiz durvīm darba meklējumos jaunie nestāv. Turpināt darbu motivē arī fakts, ka būs iespēja mēnesi saņemt lielāku naudas kopsummu.

Uzrunāju dažādu profesiju cilvēkus, kuri vecuma pensijas laiku ir apzināti gaidījuši, jau kādu laiku pirms tam dzīvojot ar domu, ka pārtrauks aktīvā darba gaitas, tiklīdz tas būs iespējams. Kādam tas noticis arī šatu samazināšanas dēļ. Kāda bija beidzamā darba diena un vai to maz gribas atcerēties?

Ar pasta lielo riteni un žiguli pēc tam

MARIJA VOIKA
pensionāres dzīves
ikdienu bauda jau
piecus gadus.
Ardievas aktīvās
darba dzīves laikam
viņa teica, aizejot no
Balvu Centrālās
bibliotēkas
internetā punkta.

Marija godīgi atzīst, ka pensijas laiku gaidījusi ļoti ilgi, – gadus trīs vai pat vēl ilgāk, līdz tas pienācis. Pati stāsta: “Būtu gājusi pat priekšlaicīgajā pensijā, ja vien ar to naudu varētu izdzīvot. Nācās paciesties un sagaidit īsto laiku. Aizgāju no darba uzreiz pēc savas dzimšanas dienas.”

Marija atceras, ka todien bibliotēkā bija spodrības diena. Tajā rītā viņa piecēlās un sāka pakot līdzi ļemšanai sarūpētos gardumus, ar ko pacienāt kolēģus pusdienlaikā. Izgāja mājas pagalmā un ieraudzīja tur ienākam bibliotēkas direktori, kura stūma lielo pasta velosipēdu. Direktore to bija aizņēmusies, lai atbrauktu pie Marijas un viņai ērti būtu salikt līdzņemamās mantas, tās aizvest līdz darbavietai. Darbdienā pagāja, kā ierasts, tad kopīgi pusdienoja, un direktore vēlāk teica, ka nu gan Marija var doties mājās, pēcpusdienā vairs nav jāstrādā. Izgājusi no bibliotēkas, Marija ieraudzīja vēl vienu pārsteigumu. Uz ielas viņu gaidīja žigulītis, ļaujot atcerēties, ka Marijai pašai pirmā bija tieši šādas markas automašīna. Pie autiņa plivoja baloni, Mariju iesēdināja mašīnā, kolēģi māja ar rokām, un viņu aizvizināja līdz mājām. “Jutos ļoti laimīga. Domāju, cik labi, ka beidzot man būs pavism cits dienas režīms un nevajadzēs garas stundas sēdēt pie datora,” atceras Marija.

Viņu uzmundrina Imanta Ziedoņa rakstītais: “Es nežēlojos. Dzīvi jāņem smejot.” Pensijas laiks tagad saistās ar brīvību un iespēju izmantot laiku pēc savas gribas un patikšanas. Var vērot dabu un tās krāsu maiņu dārzā un mežā, var darīt praktiskus darbus, var nedarīt arī neko, ja kādudien tā gribas. Taču dienas tik un tā skrien ātri, apkārt ir kustība, nāk savējie, un darāmais atrodas aizvien. Marija atklāj, ka viņas iztikšanai pensijas naudas ir pilnīgi pietiekami, taču lielākas un nopietnākas lietas, kā remontdarbus vai ko citu, dara un sponsorē bērni. Tādiem mērķiem pensijas, protams, nepietiek.

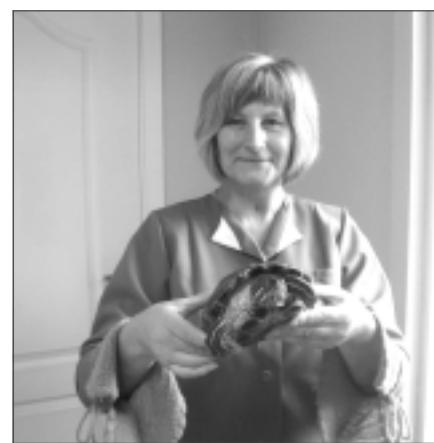

Nav jāskatās pulpstenī

Farmaceite
**TAMĀRA
SAVIČA**
Balvos ir
jauna
pensionāre,
beigusi
strādāt tikai
šogad jūnija
nogalē. Vai
viņa jau
apradusi ar
jauno statusu
un kā jūtas?

Pati stāsta, ka savu beidzamo darbdienu atceras ļoti labi. Tā viņai bija vakara maiņa, apmeklētāju aptiekā nāca maz, un viņa pārdomāja savas farmaceita darba gaitas. Kad iesāka strādāt, Balvos bija tikai viena aptieka, kolektīvs savā ikdienā piedzīvoja gan priecīgus, gan arī bēdīgākus notikumus. Laikam ritot, nāca attkal jaunas pārmaiņas. Tad nodibinājās privātaptieka, tur atkal bija citi kolēģi, citas prasības, un netrūka arī jauku pasākumu. Tamārai savs darbs vienmēr paticis, jo dzīvojusi ar pārliecību, ka farmaceita izvēle bijusi viņas īstā profesija. Privātaptiekā aizritēja pēdējie deviņi aktīvā darba gadi. Kolektīvs bija neliels, bet jauks un atsaucīgs. Tamāras teiktais: “Beidzamās darbdienas vakarā man, protams, bija ļoti skumji. Kad maiņa aptiekā bija galā, aizvēru datorā darba programmu un, būdama emocionāla sieviete, no sirds apraudājos. Nekad vairs nestāvēšu aiz šī darbgalda, nekad vairs neiešu uz šo aptiekū kā darbiniece... Biju tam iepriekš it kā noskaņojusies, taču patiesās izjūtas pārņem citādāk...”

Tagad Tamāra smaida un saka, ka jūtas ļoti labi. Rītos nav jāmistas ar domu, ka jāpošas iziešanai uz darbu, nav jāskatās pulpstenī un jāsteidz gatavot pusdienas līdzņemšanai. Dažreiz nodomā, ka īsti savas pašreizējās dzīves brīvību nav pat apjautusi, jo dažreiz šķiet, ka tas ir tikai pagara atvaiņojuma laiks.

“Daudzi tagad negrasās atstāt ierasto darbu, būdami pensijā un ar lielu gadu skaitli plecos. Pašiem šķiet, ka viņi ir neaizvietojami, un diemžēl neredz, ka kļuvuši par nastu. Bez tam izveidojas arī laba materiālā nodrošinātība, un izskatās, ka cilvēks vai klupdams gatavs strādāt līdz kapa malai. Bet katram mums ir sākuma un arī beigu posms. Nauda nevar atsvērt cilvēkam atlikušo laika sprīdi, ko viņš varētu veltīt sev un saviem dzīves priekiem. Var nepietikt laika tērēt nopelnīto.”

(No sarunas ar Uldi Sprudzānu)

Vai, aizejot pensijā, pēdējai darbdienai vajadzētu būt svētku noskaņā?

INĀRA BODNIECE: – Jāvadās no apstākļiem un konkrētā darba kolektīva. Manā darbavietā jau vairākais gadus brieda jautājums par šatu samazināšanu, cilvēki bija satraukti, kolektīvs pašķiries. Prom ejo, sajūta pašai bija mazliet dīvaina, taču man nav palicis nekāds rūgtums, jo ir labas atmiņas par iepriekšējiem darba gadiem un kolēģiem, ar kuriem kopā strādāju.

ULDIS SPRUDZĀNS: – Kāds ir strādājis ilgāku laiku, cits – mazāku, bet, manuprāt, kolektīva vadītājam vienmēr šādos gadījumos vajadzētu pateikties, lai cilvēks neaiziet ar rūgtumu sirdi, ko pēc tam atcerēsies visu mūžu. Esmu dzīrdējis stāstus, ka cilvēks aiziet pensijā, un viņam nepasaka neko, pat roku nepaspiež, par ziediem un piemiņas dāvanu nerunājot. Visi taču esam jūtīgi un pārdzīvojam. Protams, tagad ir atšķirīga rocība, nevajag arī pārspīlēt ar galdiem un tamlīdzīgi, bet pateikties var dažādi.

MARIJA VOIKA: – Jāskatās individuāli. Kāds var domāt, ka jāiet ātrāk prom, jo no viņa grib tikt vaļā, lai nemaisās kolektīvam pa kājām. Godināšana tad var tikai vairogt mazvērtības izjūtu. Bet kādam citam atkal ir patikami, ja aiziešanas brīdim piešķir svētku sajūtu. Man pašai bija priecīgi. Visi darbā zināja, ka es ļoti gaidu šo dienu. Es patiešām neesmu nožēlojusi, ka aizgāju pensijā un neturpināju strādāt. Pat tādas domas nav bijis! Pieļauju, ka kāds arī ļoti baidās no šī laika, no iespējamās vientulības, jo nezinās, ko darīt. Bet dzīvē ir tik daudz, ko darīt, vajag tikai gribēt.

Labā noskaņā ar dzīvo mūziku

**ULDIM
SPRUDZĀNAM,
bijušajam
pašvaldības
aģentūras “San-
Tex”
direktoram,
beidzamā
aktīvā
darbdienā bija
pirms nepilna
pusotra gada.
Nesen kopā ar
kundzi viņš ir
atgriezies no
celojuma pa Grieķiju un mazliet salst vietējā
klimatā.**

Uldis atceras, ka viss toreiz labi sakritis – pašam pienācis attiecīgais vecums, tuvojās pašvaldību vēlēšanas, būs pārmaiņas, tātad laiks izvēlēties. Tagad viņš atzīst skaidri, ka vienmēr viņa amata stabilitāte bijusi atkarīga no pašvaldības vadības un pie varas esošās partijas nostājas, tāpēc nācīes apzināties, cik ilgi un līdz kuram laikam varēs ieņemt savu amatu. Pats saka: “Kaut kā spēju starp visiem dzirnakmeniem izliet, taču noteikti nevēlējos aizsēdēties un promiešanai gatavojos. Zināju, kad būs mana promiešana. Pēdējā mēnesi pabeidzu kārtīgi visus darbus un teicu ar dievas.

Uldis atceras kolēģus, kuri viņa promiešanu uzņēmuši patiesām bažīgi, raizējoties, kas būs turpmāk, vai nesekos izmaiņas šatos. Taču dzīve neapstājas, nāk jauna vadība, darbs turpinās. Bet Uldis todien bija sarūpējis pusdienu galdu un gatavojies pasēdēt pie tā kopā ar kolektīvu. Arī darbabiedri viņam bija sarūpējuši pārsteigumu. Bija noorganizēta dzīvā mūzika, skaistas dāvanas (divi lieli atpūtas krēsls dārzam, jo arī dzīvesbiedre beidza darbu aģentūrā), daudz ziedu un piemiņas velšu. Uldi sveica arī toreizējā novada vadību, viņš saņēma Atzinības rakstu. Tas viss bija patīkami un radīja labu noskaņu. Uldis pauž prieku, ka agrākie kolēģi bijuši direktoru nav aizmiršuši, bet uz ielas sveicīna vai garām braucot pamāj ar roku. Ir taču dzīrdēti stāsti, ka, tiklīdz cilvēks vairs nestrādā, tā jau otrā dienā viņu vairs nepazīst, viņš vairs nav nozīmīgs.

Uldis atklāj, ka dienas viņam joprojām aizrit aktīvi. Ja ir māja un dārzs, darba vienmēr pietiek, bet klusākajos gada mēnešos viņi ar sievas kundzi regulāri dodas garās pastaigās. Pastaigu maršruts bieži ved pa bijušo dzelzceļu Kubulos, jo tur ir laba taka un var kārtīgi izsoloties. Citreiz abi aizbrauc makšķerēt vai dolas kādā izbraukumā. Ulda atziņa, dzīve rit uz priekšu, ir jādzīvo savam priekam.

Dzīves fakti

- Tiesības uz valsts vecuma pensiju 2022.gadā ir cilvēkiem, kuri sasniegūši 64 gadu un 3 mēnešu vecumu, ja apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 15 gadiem.
- Tiem, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, ir tiesības pensionēties priekšlaicīgi, t. i., divus gadus pirms pārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas.
- 2022. gadā priekšlaicīgi pensionēties var cilvēki, kuri sasniegūši 62 gadu un 3 mēnešu vecumu. (Kopš 2014.gada pensionēšanās vecums pakāpeniski palielinās, t. i., ik gadu par trim mēnešiem, līdz 2025.gadā sasniegus 65 gadu vecumu).

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Prestižākie pasaules skrējieni

Guntara oktobra izaicinājums – Čikāgas maratons

Skriekšana un maratoni ir kļuvuši par daudzu pilsētu atpazīstamibas simbolu. Lielpilsētas censās organizēt pēc iespējas lielākus un interesantākus skrējienus, lai piesaistītu skrējējus no visas pasaules. Piemēram, arī Rīgā katru pavasari notiek maratons, uz ko sabrauc skrējēji no dažādām pasaules valstīm. GUNTARS LOGINS šogad piedalījies vairākos pasaules mēroga skrējienos.

Vairāki pasaules maratoni ir iekļuvuši pasaules *topā* – Berlīne, Londona, Nujorka, Čikāga, Bostona un Tokija. “No tiem prestižākais ir Berlīnes maratons, jo šī ir trase, kurā regulāri labo pasaules rekordus – gan augstās konkurences, gan arī labvēlīgo rudenīgo apstākļu un plakanās trases dēļ. Arī šogad 25. septembrī Berlīnē laboja pasaules rekordu – to paveica kenijietis Eliuds Kipčoge, kurš 42,195 km garo distanci veica 2 stundās, 1 minūtē un 9 sekundēs! Kopā Berlīnē maratona distanci skrēja 45 000 cilvēku. Un arī pieteikties šim maratonam tā vienākši nemaz nevar – katru gadu tiek rīkota loterija, lai izlozētu tos laimīgos, kas varēs skriet Berlīnē. Pirms trīs gadiem, piemēram, es netiku izvēlēts, bet šoreiz veiksme uzsmaidiņa,” secina Guntars. Viņš piebilst, ka atjaunošanās pēc maratona notiek samērā ātri, jo vēl jāpaspēj Latvijā pabeigt Stirnu Buka sezonu, kā arī oktobra sākumā piedalos nākamajā izaicinājumā – Čikāgas maratona.

“Savukārt UTMB pasaules sērija ir aptuveni 30 kalnu ultramaratoni dažādās pasaules malās. Tie ir skrējieni kalnos, kur papildus garajai distancei klāt nāk izaicinājums – kalnu reljefs, kas padara distances veikšanu grūtāku un sarežģītāku. Man šogad bija iespēja startēt trīs šādos skrējienos – 48 km distancē

Berlīnes maratona. Lai piedalītos šajā maratonā, jāpiedalās loterijā, un šoreiz Guntaram uzsmaidiņa veiksme.

Skrējieni Itālijas Dolomitu kalnos. Šeit Guntars veica 48 kilometru distanci.

jāveic tik lieli kāpumi, kas pārsniedz pasaules augstāko virsotni – Everestu,” atklāj Guntars.

Šobrīd sportists jau kaļ plānus nākamajai sezonai, jo visos prestižākajos maratonos pieteikšanās startam sākas teju gadu iepriekš.

Latvieši ārzemēs

Pateicas saviem sporta skolotājiem

ARTIS LOGINS jau četrus gadus dzīvo un strādā Norvēģijā, slavenā norvēgu slēpotāja Bjordalena dzimtajā pilsētā Trondheimā. Ar sportu ir draugos joprojām – skrien, brauc ar velosipēdu, slēpo un spēlē hokeju.

Artis atklāj, ka strādā celtniecības nozarē, veicot gan iekšdarbus, gan ārdarbus. Viņš tagad ir atvēris arī mazu celtniecības uzņēmumu. “Salīdzinot ar dzīvi Latvijā, Norvēģijā sportoju mazāk, jo nav tik daudz brīvā laika. Strādājot no rīta līdz vakaram, nogurums dod savu. Kad ir laiks, skrienu, braucu ar velosipēdu pa mežiem un kalniem, arī ziemā bez slēpošanas neiztikt. Jau divus ar pusi gadus spēlēju ledus hokeju amatieru komandā, kur pārsvarā visi esam latvieši,” pastāsta Artis. Viņš piebilst, ka iespējas sportot ir visur, atrunas atrod vājie, bet stiprie redz iespējas. Viņš smej, ka jau tajā laikā, kad sāka aktīvi nodarboties ar sportu, viņu uzskatīja teju par trako, apbrīnoja un teica, – kā tas iespējams? Šī sajūta nav ar mīnus zīmi, bet gan dzen vēl un vēl uz priekšu. “Patīk pārbaudīt sevi ar dažādiem izaicinājumiem, pēc kuriem muskuļu sāpes dod gandarījumu un lepnumu par paveikto distanci. Godalgotas vietas izcīnītas ar hokeja komandu amatieru turnīros. Trondheimas maratona esmu startējis divas reizes – 2019.gadā 10 km distancē, kur tika uzstādīts personīgais rekords 36,54 min., 2021.gadā skrēju pusmaratona distanci. Pavisam nesen piedalījos vienā no populārākajiem šķēršļu skrējieniem Skandināvijā “The toughest”. Tā bija 8,5 km gara distance ar grandiozu finišu tramplīnlēkšanas kalnā ar milzīgu kāpumu, no 1500 vīriešiem ierindojošos 211.vietā. Nebija mērķis uzrādīt augstu vietu, bet gan izbaudīt pasākumu un, protams, pārvarēt šķēršļus,” saka Artis.

Par milestību uz sportu viņš pateicas saviem sporta skolotājiem. “Pirmos pamatus ielika Briežuciema pamatskolas sporta skolotāja Anita Pakalnīte. Atnākot mācīties uz Rekavas vidusskolu, jau pirmajā nedēļā satiku skolas direktori Pēteri Vancānu, kurš nekavējoties piedāvāja startēt sacensībās Rekova-Balkani-Rekova 10 km distancē. Piekritu! Uzvarēju, un tā sākās mani piedzīvojumi sportā. Rekavas vidusskolas sporta skolotājs un audzinātājs Jānis Dokāns ielika pamatus slēpošanā, kur no pilnīgas nulles divu sezoni laikā kļuvu par konkurentu sporta skolas audzēkņiem. Paldies jums! Bez jums es nebūtu visu to piedzīvojis,” prieku par skolotāju devumu savā izaugsmē pauž Artis Logins.

Piedalās Stipro skrējienā. Stipro skrējiens “The toughest” ir viens no populārākajiem Skandināvijā.

Septiņu virsotņu skrējieni. Trondheimas apkārtnē bija jāuzskrien septiņas kalnu virsotnēs, kopā noskrienot 30 km 4,5 stundās un ierindojoties 5.vietā.

Aizraujas ar makšķerēšanu. Brīvajā laikā Artis arī makšķerē – pagaidām viņa lielākais loms sver 6,5 kilogramus. “Makšķerēju fjordā, tur nevajag licenci. Visbiežāk čeras saidas, skumbrijas, pollaki un mencas. Lai arī neesmu liels zivju ēdienu fans, protu tās pagatavot un lietoju uzturā. Lielo pollaku iztīru, izfilēju, apvīlāju miltos un ēdu ar rīsiem un salātiem,” atklāj Artis.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Aktuāli

“Rasas pērlēs” elektrību ražo saules paneļi

Ingrīda Zinkovska

Kopš šī gada 4.jūlija pulksten 10.25 “Latgales Reģionālajā atbalsta centrā “Rasas pērlēs” elektrību ražo saules paneļi, kas uzstādīti uz centra galvenās ēkas jumta. Tagad “Rasas pērlēs” apsilda ēku, silda ūdeni, mazgā veļu, to gludina, gatavo četras ēdienu reizes un darbina visas citas sadzīvē nepieciešamās elektroierices, izmantojot arī saules paneļu saražoto elektroenerģiju.

Šo enerģijas avotu atbalsta centrs “Rasas pērlēs” ieguva, piedaloties akciju sabiedrības “Latvenergo” un ziedoju mu fonda “Ziedot.lv” organizētajā konkursā par sociālās palīdzības organizāciju ēku energoefektivitātes risinājumu atbalstu. No visas Latvijas iespēju uzstādīt saules paneļus ieguva četras nevalstiskās organizācijas, tostarp arī nodibinājums “Latgales Reģionālais atbalsta centrs “Rasas pērlēs””.

Pamatojoties uz akciju sabiedrības “Latvenergo” un fonda “Ziedot.lv” 2021.gada 10.jūnijā noslēgto dāvinājuma līgumu par atbalstu sociālās palīdzības organizācijām energoefektīvu risinājumu ieviešanai, nodibinājums “Ziedot.lv” augusta izskāņā izsludināja pieteikšanos biedrībām un nodibinājumiem atbalsta saņemšanai. Konkurss norisinājās divās kārtās. Otrais konkursa kārtai pieteikumus izvērtēja ekspertu komisija, kas koleģiāli pieņēma lēmumu par “Latvenergo” finansējuma piešķiršanu četrām nevalstiskajām organizācijām. Šīs organizācijas iesniedza nepieciešamo dokumentāciju, lai “Latvenergo” eksperti varētu izstrādāt saules paneļu piedāvājumu pieteiktajai ēkai.

Beidzot kaut kas tiek arī Latgalei

Kad “Latvenergo” un “Ziedot.lv” izsludināja konkursu par saules paneļu uzstādīšanu nevalstisko organizāciju ar sabiedriskā labuma mērķi ēkām, tajā no Latvijas pieteicās Joti daudz pretendēntu. Taču gala rezultātā divās konkursa kārtās izvēlējās tikai četras. “Konkursa pieteikums bija jāaizpilda tiešsaistē. Un iegādājies tā, ka visi, kas uzvarēja konkursā un kam uzstādīti saules paneļi, atrodas šaipus, nevis otrpus Rīgai. Beidzot ir tā, ka arī mūsu *galam* kaut kas tiek, jo līdz šim viss tīcis Latvijas centram vai otrai malai,” uzsākot sarunu, teic nodibinājuma “Latgales Reģionālais atbalsta centrs “Rasas pērlēs”” direktore ILZE ANDŽĀ. “Latvenergo” jau bija ieplānotas summas, kas katram varētu tikt piešķirtas, un šajās summās bija ierēķināts gan tas, kas attiecās uz elektrotikla sadales skapja pārbūvi, ja tāda būtu nepieciešama, lai varētu pieslēgt mikrogeneratoru, gan arī invertora un saules paneļu izmaksas un kopējais finansējums.

Nācās nomainīt daļu jumta

Lai atbalsta centra ēkai varētu uzstādīt saules paneļus, vispirms vajadzēja apseket jumta stāvokli, ko veica eksperts. Pēc eksperta atzinuma, kurš apsekoja jumtu no apakšas, tas ir, bēniņus, viss it kā bija kārtībā, bet, kad atbrauca likt paneļus un uzķapa uz jumta, strādnieki atklāja, ka jumta segums sācis plaisirāt. Apskatot bēniņus, protams, to nevarēja redzēt. “Vārdū sakot, mums bija jāremontē jumts. Centra ēkai nepieder mums. Tas ir Latvijas Bērnu fonda īpašums. Viņi arī finansēja darbus, kas saistīti ar tās jumta dājas remontu, uz kura bija paredzēts likt paneļus. Līdz ar to process ievilkās. Un saules paneļus, ko varēja uzlikt maijā, uzlika tikai jūlijā sākuma,” atceras centra direktore. Centra ēkai ir 13 gadi, un nav brīnumis, ka jumta segums sāka plaisirāt. Bet, ja ūdens jumtam cauri netek, tad acīj plaisiras nav tik ātri pamānāmas. Turklat neviens kā Karlsons virs jumta nelidinās!

Ieteikmēja arī ģeopolitiskā situācija

Saulēs paneļus uz ēkas jumta uzlika vienas dienas laikā. Atbalsta centra direktore stāsta, ka firmas strādnieki no Siguldas ar savu pacēlāju atbrauca agri no rīta un uzreiz sāka strādāt. Meistari bija kompetenti puiši, un darbs strauji virzījās uz priekšu. Atbalsta centra ēkai uzlika 39 saules paneļus abās pusēs centrālajai ieejai gan kreisajā, gan labajā pusē. Tie ir jāliek noteiktā virzienā, ar *seju* uz dienvidiem, lai vairāk var uzņemt saules staru.

Uzņēmums “Alūksnes energoceltnieks” veica sadales sistēmas pārbūvi. “Viņi to varēja izdarīt ātrāk, bet sākās Krievijas

Saulēs paneļi uzstādīti. Braucot no Balviem uz Rēzekni un otrādi, daudzi ievērojuši, ka uz atbalsta centra “Rasas pērlēs” centrālās ēkas jumta uzstādīti saules paneļi. Centra vadība un darbinieki gandarīti, ka viņu vajadzības un pūles konkursā ir novērtētas.

iebrukums Ukrainā, un slēdza robežas. Līdz ar to nevarēja ievest nepieciešamo metālu, lai pārbūvētu elektrības skapi. Kamēr vajadzīgo dabūja, pagāja mēnessis,” stāsta I.Andža. Kad uzstādīja mikrogeneratoru, centra darbinieks, kurš ir atbildīgs par datorīkiem, kopā ar speciālistiem no Siguldas pievienoja paneļu elektroenerģijas ražošanas sistēmu internetam. Tagad ir tā, ka centram ir aplikācija un darbinieki var iejet interneta un redzēt, kā uzkrājas elektrība. To, cik elektrības ienācis, kāds ir saules paneļu piensums, var atrast arī Latvenergo mājaslapā pa dienām un pat pa stundām. Ja salīdzina šī gada jūliju un augustu ar to pašu laika posmu pagājušajā gadā, tad šogad atbalsta centrs par elektrību maksā uz pusi mazāk. Ja saules paneļi būtu uzstādīti vēl ātrāk, bez jau minētās aizķeršanās, ieguvums būtu vēl lielāks. Un elektrību, kas paliek pāri un tagad aiziet kopējā tīklā, par mazām nauduņām varētu iegādāties vēlāk, kad saules paneļi to tik daudz nesaražos, kā saulainajās vasaras dienās.

Uzskata bezmaz vai par muižniekiem

Sarunā ar “Vaduguni” atbalsta centra direktore I.Andža minēja, ka “Rasas pērlēs” ir vienīgais valsts atbalsta programmu realizējošais atbalsta centrs Latvijā, kur elektrību ražo saules paneļi. Turklat tie ir uzstādīti kā dāvinājums par Latvenergo līdzekļiem. “Ne velti citi mūs uzskata bezmaz vai par muižniekiem,” pajokoja Ilze. Arī fonda “Ziedot. lv” vadītāja Rūta Dimanta Joti novērtē “Latvenergo” piedāvāto iespēju nevalstisko organizāciju sektoram ieviest zaļo kursu, veicināt videi draudzīgākus elektroenerģijas iegubes risinājumus, kā arī samazināt tiešās organizāciju siltumenerģijas izmaksas. “Turklāt šī ir unikāla iespēja, kad nevalstisko organizāciju sektoram ir iespēja iegūt investīciju organizācijas nākotnei,” viņa saka.

Taču atbalsta centra direktore neslēpj, ka viņa, tāpat kā citu iestāžu, organizāciju, uzņēmumu vadītāji, arī iedzīvotāji, ar bažām gaida nākamos elektrības rēķinus, jo nav noslēpums, ka ar 1.oktobra elektrības cenas skrien debesīs, tādēļ komentēt situāciju vadītāja nejemas. Vēl jo vairāk tāpēc, ka atbalsta centrs dzīvo un darbojas, izmantojot tikai elektroenerģiju. Centra telpas apsilda, izmantojot elektroenerģiju, to izmanto ūdens iegūšanai ar sūkni no dzīlurbuma, ūdeni silda ar elektroenerģiju, to izmanto ēdienu gatavošanai virtuvē, vejas mazgāšanai un gludināšanai, kā arī vēl citu elektroierīcu darbināšanai un lietošanai. Saules paneļi, protams, dod savu artavu elektrības ražošanā, bet tuvojas ziema, tumšais laiks, kad saules dienu kļūst arvien mazāk. Turklat nav izslēgtas dažādas dabas kataklizmas – spēcīgs vējš, vētras, kad nepieciešams pieslēgties ārējiem elektrotikliem. Latvijas Bērnu fonds centram nopircis generatoru, kas ir sava veida glābiņš ekstreimālās situācijās, piemēram, lai centra iemītnieki, ja kas notiek, vienkārši nesēdētu tumsā. Tā ir garantija, ka generators automātiski centru pieslēgs ārējiem elektrotikliem, un visu iekārtu darbība tiks nodrošināta.

Gludina veļu. Atbalsta centrā visas sadzīves ierīces darbojas ar elektroenerģiju. Daudz elektrības patērieks elektriskais veļas gludināšanas rullis.

Norit darbi. Lai uzstādītu saules paneļus, speciālisti no Siguldas ieradās agri no rīta un darbojās veikli un ātri. Pat atteicās no centra darbinieku piedāvātajām pusdienām.

Atbalsta centrs “Rasas pērlēs” atrodas Balvu novada Rugāju pagastā un sniedz rehabilitācijas pakalpojumus vardarbībā cietušiem bērniem un pieaugušajiem. Vardarbībā cietušu bērnu un pieaugušo sociālā rehabilitācija ar izmitināšanu notiek nepārtraukti – 24 stundas septiņas dienas nedēļā un 365 dienas gadā. Saules paneļi uz ēkas jumta uzstādīti, lai palīdzētu nodrošināt energoefektīvu centra darbību un samazinātu administratīvos izdevumus.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

No Londonas uz Viļaku

Kad sirds sauc tur, kur dzimtas saknes

Sanita Karavočika

"Vienmēr esmu zinājusi, ka mana dzīve būs saistīta ar mākslu, un tas nav nekāds brīnums, jo abi vecāki ir mākslinieki. Bet bērni, kā zināms, bieži vien vēlas darīt to pašu, ko mamma un tētis, vai arī gluži pretēji. Manā gadījumā es esmu gājusi viņu pēdās un šobrīd pavism nejauši nonākusi Viļakā," teic māksliniece dizainere, jaunā Viļakas Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas skolotāja EVA JUNGA.

Dzimus Cēsis, līdz 22 gadu vecumam dzīvojusi Rīgā un tad vēl 15 gadus pavadījusi Londonā – tā savas dzives gājumu išmā raksturo jaunā pedagoģe. Eva augusi mākslinieku ģimenē – viņas mamma mākslas akadēmijā pabeidza dekoratorus, tētis – dizainu, tāpēc gluži likumsakarīgi, ka arī viņa pati mācījās mākslas skolā, pēc tam mākslinieku studijā, arī rozīšos jeb Jāņa Rozentāla mākslas vidusskolā, kur apguva multimediju dizainu. "Beidzot skolu, mana vēlme bija sākt strādāt, un es zināju, ka darišu kaut ko, kas saistīts ar mākslu. Tā 22 gadu vecumā sāku strādāt iepakojuma dizaina firmā "dpjn", kas joprojām veiksmīgi darbojas Latvijā un veido iepakojuma dizainus lielākajai daļai Latvijas saldējuma, piena, siera un citu produktu ražotājiem. Tā bija mana pirmā darbavietā," stāsta Eva. Taču, laikam ejot, jauniete gribējās sasniegt vēl lielākus mērķu un augstumus, kāpt pa karjeras kāpnēm un pierādīt sevi. Eva pieņēma lēmumu doties uz Londonu, kur veiksmīgi uzsāka savas darba gaitas, bet pēc laika pati nodibināja savu kompāniju un strādāja kā freelance dizainere (darbs ar atsevišķiem projektiem). Jaunā skolotāja atzīst, – tas bija jaunības maksimālisma laiks, jo to, ko izdevās paveikt tolaik, cilvēks var tikai tad, kad viņam tikko pāri 20. "Strādāju Londonā, Itālijā, arī Singapūrā un pie reizes sanāca arī paceļot. Taisīju grafiskā dizaina iepakojumu, zīmola dizainu un konceptus uzņēmumiem un firmām. Tie visi bija lieli un ļoti strukturēti projekti, pie kuriem strādājam komandā un bieži vien darba apjoma dēļ negulējām naktis. Tas tiešām bija ļoti aizraujošs laiks, jo pēc 30 gadiem tam visam jau vajag daudz vairāk energijas, spēka un apņēmības. Tieši tādēļ priecājos, ka sanāca izdarīt visu, ko gribēju," atklāj Eva. 30 gadu vecumā viņa nolēma pielikt vēl vienu punktu uz "i" un iestājās Londonas Mākslas universitātē, kur pabeidza Latvijas Mākslas akadēmijā iesāktās studijas un kļuva par diplomētu mākslinieci dizaineri.

Viesta uzrunāja jau pirmajā reizē

Vairāk nekā 15 Anglijā pavadītie gadi bija ļoti piepildīti un vērtīgs laiks Evas dzīvē, taču vēl lielāku jēgu tas ieguva, kad Eva kļuva par mammu meitiņai Kairo. Jaunā skolotāja atklāj, ka tas bija brīdis, kad nāca apjausma, ka savu bērnu viņa grib audzināt tieši Latvijā. "Baltijas valstis ir vienīgās, kuras no pārējās Rietumeiropas atšķiras ar to, ka te cilvēki dzīvo tik ļoti tuvu dabai un saskaņā ar to. Un tas nav mazvarīgi, jo daba ir tā, kas cilvēku uzlādē un dod informāciju. Savā karjerā jau biju izmēģinājusi un sasniegusi visu, ko gribēju. Pabeidzu arī mākslas universitāti, kas bija mana vēlme. Pienāca laiks dzīvot savai meitai," stāsta Eva.

Daudzi jautās, kādēļ tieši Viļaka? Izrādās, tieši te meklējamas Evas Jungas senču saknes. Evas vecmamma tēvs Latvijas laikā 20.gados Viļakā, Pils ielā 7, uz muižas zemes uzcēla māju, bet pēc tam 1936.gadā atpirka zemi. Jaunā skolotāja stāsta, ka, pēc fotogrāfijām spriežot, tā bija ļoti skaista māja, romantisma paraugs. Tagad gan māja nepieder ne Evai, ne viņas ģimenei, taču zemes pleķītis gan. "Atceros, kad man bija 15 gadi, vecmāmiņa bija dilemmas priekšā – nemēt māju atpakaļ vai saņemt par to kompensāciju. Viņa prasīja padomu arī man, bet tobrīd biju pārāk jauna, lai kaut ko saprastu, man bija pavism citas intereses. Savukārt vecmāmiņas māsa nebija labas atmiņas par izsūtišanu, viņa negribēja nākt atpakaļ. Tika pieņemts lēmums no mājas atteikties," skaidro Eva. Viņai spilgtā atmiņā palicis pirmsākums uz Viļaku pirms gadiem septiņiem, kurā Eva devās ar vecmāmiņu, tēvu un savu brāli. Un iespaids par redzēto bija pilnīgi savādāks, nekā no iepriekš dzirdētajiem stāstiem. Neticami skaista daba, ezers, vienkārša pilsēta 40.gadu noskaņu stilā, bez daudzām industriālām celtņiem. Un pāri tam visam miers. Jau toreiz Eva saprata, – šī vieta viņu uzrunā!

Pieņēma lēmumu mēģināt

Atbraukusi no Londonas, Eva ar meitiņu apmetās uz dzīvi

Līgatnē, taču doma par Viļaku un tur esošo pleķīti zemes nelika mieru. Viņa sprieda, ka lēnā garā varētu labiekārtot vietu, kur brīvdienās braukt un baudīt dabu, un turpināja attālināti strādāt. "Pēc Kairo dzīmšanas, protams, strādāju mazāk, jo vairs nevarēju atļauties tik daudz laika pavadīt pie datora. Viļakā nokļuvu, pateicoties ģimnāzijas direktorei Sarmītei Šaicānei, kuru satiku baznīcā, kad pirmo reizi viesojos šeit. Viņa uzzināja, ka esmu māksliniece, un jautāja, vai negribu strādāt skolā par skolotāju. Sākumā atteicu, jo nesaredzēju tādu iespēju, sapratu, ka nevarēšu tik ātri pārcelties. Turklat skolotāja darbs nav tik labi atalgots. Dzīvoju tālāk un domāju, ko citu varētu uzsākt. Viendien mana mamma ieminējās, – nu padomā vēlreiz par to skolu un piedāvājumu. Un es padomāju. Sapratu, ka varbūt tiešām varu pamēģināt, jo man aug meitiņa, kurai tagad ir 3,5 gadi un kurai gribu dot to labāko. Sāku braukt uz šejieni arvien biežāk, attirīt savu zemi no krūmiem, kopt. Man ļoti iepatikās Latgales cilvēki ar savu atvērtību, sirds siltumu, likās, ka šī vieta ir gana laba, lai te dzīvotu un strādātu. Viss, ko man vajadzēja, lai ir daba un iespēja noīrēt vietu manai darbnīcāi, kur gleznot. Tagad man ir vieta, kur strādāt, un tas man der. Un te nu es esmu," smaidot teic jaunā pedagoģe.

Nav māksla pateikt, – tev viss nepareizi

Jau pagājis mēnessis, kopš Eva Junga ir skolotāja Viļakas Valsts ģimnāzijā, Viduču pamatskolā un Valdorfa skolā Litenē. Laiks paskrējis vēja spārniem, taču pirmā darba diena un mācību stundas palikušas atmiņā joprojām. "Teikšu godīgi, – bija traki. Nomierināt mazāko klašu bērnus un noturēt viņu uzmanību mācību stundas garumā ir jāprot. Jā, mūsdienu bērni ir savādāki, bet viņi ir ļoti labi bērni. Nezinu, vai pirms 20 gadiem skolēni bija paklausīgāki. Atceros, arī mēs skolas laikā bijām traki," teic viņa. Pati savu skolas laiku Eva atceras ar domu, ka nekas trakāks par to vairs nevar būt. No bērnu dārza, kur bija spēles un rotaļas, pēkšņi nonākt skolā, kur tukši, gari gaiteņi un klasēs tukši galddi... Bet uz galda veca mācību grāmata, no kuras liek uz ātrumu lasīt. "Toreiz gribēju ātrāk iet strādāt. Domājot par to visu, gribu, lai manai meitai būtu maksimāli mazāk šādu traumu. Tagad, strādājot skolā, redzu, situācija uzlabojusies – ir atsevišķa telpa, kur skolēnam brīvajā laikā pieejami flomāsteri, zīmuli un dažādas citas lietas, ar kurām atpūsties no zināšanu apguves. Man ļoti simpatizē mācību pieeja Viļakas Valsts ģimnāzijā. Bērnam vajag lēnām un daudz atkārtot, būt iecietīgam, pieklājīgam. Un, ja tu tāds būsi, arī bērns tāds būs. Nav māksla pateikt, – tev tas un šitas nepareizi," uzskata jaunā pedagoģe. Viņa atzinīgi novērtējusi arī Medņevas bērnu dārza darbu, kurā mācās meitiņa Kairo. Evai prieks, ka audzinātājas darbā ar bērniem ir ļoti ieinteresētas un domā par bērnu attīstību, vāc dabas materiālus – kastaņus, čiekurus – un strādā ar tiem.

Izdarīta pareizā izvēle

Eva pieļauj, – atradīsies cilvēki, kuri viņai teiks, ka pārcelties no Londonas un dzīvi austrumu pierobežā ir neprāts. It īpaši Ukrainas kara kontekstā. Taču viņai atbilde uz to gatava: "Es esmu intuīcijas cilvēks, un man ir sajūta, ka mums nav iemesla satraukties. Esmu izdarījusi pareizo izvēli." Viņai vairāk sāpējās par daudzajiem paziņām, kuri mūsu valsts nodokļu sistēmas dēļ spiesti aizvērt savus uzņēmumus. "Diemžēl Latvijā nav izdevīgi būt mazajam uzņēmējam, jo valsts ar noteikumiem un nodokļu slogu nedod atspēries. Man ir bijis siks uzņēmums Anglijā un es zinu, cik draudzīgi tur viss notiek. Pie mums izdevīgāk nestrādāt un neko nedarīt, diemžēl tā ir taisnība. Runājot par šo situāciju, uzskatu, ka arī skolās bērniem vajadzīgs kaut kāds atbalsts. Arī man bija mērķis. Es ziedoju savu laiku un zināšanas, un, protams, saņemu kaut ko preti – zināšanas par bērniem un izglītības sistēmu. Līdz šim viss, kas notiek skolā, mani īpaši neinteresēja, toties tagad, kad pēc pāris gadiem uz skolu būs jāiet manai meitai, es uz to raugos savādāk. Būt skolotājai ir lieliska iespēja uz šo procesu paskatīties no iekšienes. Tieši tādēļ esmu šeit – Viļakā!" teic Eva Junga.

Ar meitiņu Kairo. Eva Junga atzīst, ka, tieši pateicoties meitas nākšanai pasaulē, viņa pieņēma lēmumu no Londonas pārcelties uz Latviju. Evas vēlme bija audzināt bērnu pēc iespējas tuvāk dabai.

Senču māja Viļakā. Evas ģimenei saglabājusies sena fotogrāfija ar Jungu ģimenes, kura 20.-30.gados dzīvoja Viļakā, Pils ielā 7, māju. Tā celta romantisma stilā. Lai arī mājas vairs nav, Evas īpašumā nonācis zemes pleķītis, kuru viņa jau sakopusi un sākusi labiekārtot.

Vēstule no frontes

“Domāju, Krievijā daudziem pietiks prāta neiet uz kara komisariātu...”

VITĀLIJS MAĻUKS ir 24 gadus jauns ukrainis. Pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā viņš dzīvoja parasta pilsoņa dzīvi Ternopolē – valsts rietumos. Tagad jaunā vīrieša ikdiena apgriezusies kājām gaisā. Vitālijs nesen atgriezās no frontes priekšējām līnijām, lai atvilktu elpu un kaut nedaudz atgūtos no pieredzētā. Laika atpūtai nebija daudz – piecas dienas. Jau tagad, kad lasāt šo rakstu, Vitālijam atkal rokās ierocis, viņš nomainījis un devis iespēju atpūsties saviem biedriem, bet pats jau atgriezies savas armijas priekšējās rindās, lai turpinātu aizstāvēt dzimteni.

Neilgajā laikā sprīdi starp atpūtu un atrašanos frontē Vitālijs piekrita un iespēju robežas sniedza nelielu interviju laikrakstam “Vaduguns”. Ne visu viņš varēja teikt.

Kur šobrīd atrodaties?

-Kur konkrēti šobrīd esmu, to neteikšu. Vienīgais, ko pateikšu, ka tas ir Hersonas virzienā.

Kāda bija Jūsu ikdiena pirms kara? Ar ko nodarbojāties?

-Līdz karam strādāju mēbeļu ražošanas sfērā un biju plānojis turpināt attīstīties šajā virzienā. Jāteic, manā ikdienas dzīvē viss bija nepiekājīgi banāli un ļoti vienkārši – mājas un darbs.

Tam, ka Krievija veiks vispāreju iebrukumu Ukrainā, neticēja vai negribēja ticēt neviens saprātīgi domājošs cilvēks. Kā atceraties kara pirmās dienas?

-Kara sākumu atceros ar garajām rindām veikalos, kā arī degvielas uzpildes stacijās. Cilvēki laikam nezināja, kāda tobrīd gaidāma nākotne, un izpirka visu, ko vien varēja nopirkst. Bet vispār par kara sākumu uzzināju no sava drauga, kurš man piezvanīja 24.februāra rītā. Sajutu nicinājumu un naidu pret okupantiem – Krievijas armiju. Savukārt 26.februāri devos uz pilsētas kara komisariātu, bet jau nākamajā dienā biju mobilizēts Ukrainas bruņotajos spēkos.

Kādus tieši pienākumus pildāt Ukrainas armijā?

-Vienībā ieņemu nodaļas komandiera amatu. Manā pakļautībā ir astoņi karavīri – vīri, kuri pilda savu tēvzemes aizsardzības pienākumu.

Krievijas armija jau pavasarī atkāpās no Kijivas apkārtnes, bet kādas domas bija Jūsu prātā, kad ienaidnieka spēki bija pie galvaspilsētas?

-Jā, marts nebija tas vieglākais kara mēnesis, bet nešaubījos par mūsu bruņoto spēku noturību. Jau tolaik notika liels darbs, lai savilktu kopā mobilizācijas rezerves, un katrs no Ukrainas bruņoto spēku vīriem bija motivēts. Kara komisariāti bija piepildīti, un katrs skaidri zināja, kādēļ viņš uz turieni gāja.

“Vai ar vārdiem var aprakstīt kara šausmas? Droši vien nē. Tie ir tikai vārdi. Bailes... Nekad nav bijis tik bail.”

Kā kopumā raksturotu pašreizējo situāciju frontē?

-Pēdējā laikā situācija frontē nedaudz uzlabo garastāvokli. Virzienā, kurā atrodamies mēs, pēdējās nedēļas laikā atbrīvotas divas apdzīvotas vietas. Ir redzams izlūku un artilērijas ieguldītais darbs. Bet vai ar vārdiem var aprakstīt kara šausmas? Droši vien nē. Tie ir tikai vārdi. Bailes... Nekad nav bijis tik bail. Adrenālīns. Dūmu smaka pēc šāviņu sprādzieniem.

Un kā raksturotu savu ienaidnieku – Krievijas karavīru un armiju kopumā?

-Jēdziens ‘Krievijas karavīrs’ ir joti plašs. Ne katru no viņiem var saukt par karavīru. Ne tikai par karavīru, bet arī cilvēku – par tām zvēriņbām, ko viņi pastrādāja Bučā.*

Ukrainas armija sākusi izspiest Krievijas bruņotos spēkus no okupētajām teritorijām. Kā prognozējat turpmāko kara gaitu?

-Neesmu kara eksperts, bet, Ukrainai turpinot saņemt bruņojumu pēc lendlīzes*, teritorijas tiks atbrīvotas.

Ko domājat par Krievijā uzsāktā tā dēvēto daļējo mobilizāciju? Vai tas dos Krievijas armijai Ukrainā kādus rezultātus?

-Nomētāšana ar cepurēm ir viņu stratēģija jau kopš PSRS laikiem. Domāju, Krievijā daudziem pietiks prāta neiet uz kara komisariātu, bet tā vietā piedalīties pretkara mītiņos savā valstī. Tas ir šo cilvēku interesēs, lai viņi Ukrainā nekļūtu par lielgabalu gaļu vai mēslojumu kaut kur Hersonas nomalē.

Šobrīd daudzi runā par iespējamo kodolkaru. Vai šāds scenārijs ir reāls?

-Domāju, nē. Šaubos vai NATO paliktu malā pēc šādiem Krievijas Federācijas izgājieniem. Pielietot kodolieročus Ukrainā un rezultātā kodoltrieciena riskam pakļaut savu valsti... Tā neko sev perspektīva...

Kā raksturotu noskoņojumu, kas šobrīd valda Ukrainā?

-Tagad, ķemot vērā Ukrainas bruņoto spēku ofensīvu visā frontes līnijā, droši vien parādījusies cerība. Cerība, ka šis karš beigties, un ne jau noziedzīgās Krievijas Federācijas labā.

Ko, Jūsuprāt, pelnījuši Krievijas armijas karavīri, kuri iebrukuši svešā zemē un nogalinā Jūsu tautiešus?

-Te ir kara noziedznieki, kuriem vajag stāties tiesas priekšā. Viņi nav pelnījuši nekādus vārdus. Es saprotu, ka nevajag viņus ienīst, jo tās ir liekas emocijas. Gluži pretēji. Nepieciešams vienkārši apzināties, ka viņus vajag iznīcināt.

Kāda šobrīd palīdzība Ukrainai nepieciešama visvairāk?

-Prioritāri tā, protams, ir palīdzība ar bruņojumu, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu mūsu uzvarā.

Foto - no personīgā arhīva

Vitālijs Maļuks. Ukrainas karavīrs ir pateicīgs Dievam, ka karā nav gājis bojā neviens no viņa radiniekiem. Intervijas noslēgumā viņš arī pateicās par atbalsta vārdiem no Latvijas un sarunu noslēdza ar Ukrainas bruņoto spēku sveicienu: “Slava Ukrainai!”

Kādu redzat Ukrainu nākotnē, kad karš būs beidzies?

-Ekonomiski plaukstoša valsts, demokrātiska un brīva.

Ko zināt par Latviju?

-Latvijā nekad neesmu bijis. Esmu dzirdējis, ka tur ir auksta jūra!

*Bučas slaktiņš – Ukrainas varas iestāžu (un ne tikai) ziņotais par šī gada martā Krievijas bruņoto spēku pastrādātajiem kara noziegumiem Ukrainas pilsētā Bučā, masveidā spīdzinot, sakroplojot un nogalinot civiliedzīvotājus (vīriešus, sievietes, arī bērnus). Ziņots, ka nogalināti vairāk nekā 300 pilsētas iedzīvotāji. Krievija noliedz, ka šo noziegumu pastrādājusi tās armija, dēvējot to par feikiem (nepatesu informāciju) un ierosinot pati savu izmeklēšanu.

*Lendlīze – tā dēvētais Lendlīzes likums ir ASV prezidenta parakstīts likumprojekts, kas Jauj paātrināt militārās tehnikas piegādi Ukrainai. Likums veidots pēc Otrā pasaules kara laika programmas parauga, kas palīdzēja Eiropai pretoties Adolfam Hitleram.

Militārā situācija Ukrainā uz 7.oktobri

Kā vēsta “Latvijas Sabiedriskie mediji”, piemēram, pagājušajā ceturtdienā, turpinoties Ukrainas armijas pretuzbrukumam, lai Krievijai atkarotu okupētās teritorijas, tiek atbrīvotas arvien jaunas apdzīvotas vietas. “Ukraina ceturtdien paziņoja, ka mazāk nekā nedēļas laikā dienvidos esošajā Hersonas apgabalā izdevies atkarot 400 kvadrātkilometru lielu teritoriju. Britu izlūkdienestī secinājuši, ka Ukrainas bruņotie spēki frontes liniju Hersonas apgabalā pavirzījuši vēl 20 kilometrus tālāk un Krievijai trūkst karavīru šī apgabala aizsardzībai. Savukārt austrumos, kur arī pamazām tiek atkarotas jaunas teritorijas, Harkivas apgabala deokupētajā daļā līdz šim atrastas 534 krievu iebrucēju nogalināto civiliedzīvotāju mirstīgās atliekas. Šajā skaitā ietvertas arī 447 cilvēku mirstīgās atliekas, kas uzietas masu kapā Izjumā,” ziņo medījs.

Glābjas, kā var...

ASV patvērumu lūguši divi Krievijas pilsoņi, kuri, bēgot no mobilizācijas Krievijā, nelielā laivā ieradās Aļaskas štatā. Vīrieši izsēdušies krastā pie aptuveni 600 iedzīvotāju lielās Gembelas pilsētas, kuru no Krievijas Čukču pussalas šķir 58 kilometri. Krievijas pilsoņu ceļ pa jūru bija aptuveni 480 kilometrus garš.

- **Tumšā krāsā (pa labi)** – šobrīd Krievijas okupētās teritorijas
- **Ar apli iezīmēta teritorija** – Hersonas apgabals. Kā pastāsti Vitālijs Maļuks, objektīvu iemeslu dēļ neminot konkrētu vietu, viņš šobrīd atrodas tieši Hersonas virzienā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Atkarība un līdzatkarība

Lielākie cietēji ir līdzcilvēki

23.septembrī psiholoģe Inese Lietaviete Viļakā pasnieza divas lekcijas par tēmu "Atkarība un līdzatkarība: problēmas un to risinājumi". Pirmajā lekcijā viņa sniedza atkarības kā slimības skaidrojumu, līdzatkarības problemātikas izpratni. Otrajā daļā vairāk izskatīja attiecību jautājumus un sekas, ko tas atstāj pieaugušajiem, bērniem. Lekcijas visi interesenti varēja apmeklēt bez maksas. Vairāki lekciju apmeklētāji dedzīgi teica, ka lekciju noteikti vajadzētu apmeklēt vēl vairākiem konkrētiem cilvēkiem. Diemžēl tikai katrs pats cilvēks var pateikt 'nē' atkarībai un doties uz izveselošanās ceļa, vai arī turpināt tai sekot.

Psiholoģe Inese Lietaviete uzsvēra, ka šī ir viena no sarežģītākajām tēmām, un lielākoties daudz lielāki cietēji ir līdzcilvēki. Analizējot situāciju Ziemeļlatgalē, psiholoģe secināja, ka mūsu pusē lielākā problēma ir atkarība no alkohola. Labi, ka esam tālu no Rīgas, tāpēc mazāka problēma ir narkotisko vielu lietošana, kas Rīgā ir ļoti izteikta problēma. Protams, ir daudz atkarību, piemēram, regulāra pārēšanās, pārmērīga skriešana, darbaholisms, atkarība no viedierīcēm un citas atkarības, kas skar konkrētu cilvēku, bet neskar tik ļoti līdzcilvēkus. Citas atkarības, piemēram, skriešana, sabiedrības acīs pat būs atbalstāma, jo cilvēks taču dzīvo veselīgi, taču sabiedrība nezina, ka cilvēks tikai skrien, bet nevelta laiku ģimenei vai attiecībām. Piemērus par līdzatkarību psiholoģe visvairāk analizēja alkoholismam, jo no šīs atkarības ietekmes cietēji ir līdzcilvēki.

Psiholoģe aicināja apzināt savas vajadzības. Atkarība bieži vien ir neprasme piepildīt savas vajadzības. Cilvēkam ir jāsaprot, ka viņam ir atkarība, arī to, tieši kāda. Atkarība – tas ir regress, tā vairs nav attīstība. ļoti bieži cilvēkiem apakšā ir lielas emocionālas sāpes, ko ar alkohola palīdzību cenšamies noslēpt. Alkohols ir viens no bīstamākajiem veidiem, kā mēs dziedinām savas sāpes. "Mūsu sabiedrībā pieņemts, ka svētki ir jāsvin ar alkohola glāzi. Iedzert svētkos kopā ar visiem šampanieša glāži būs pieņemami. Bet jāsāk uztraukties tad, ja sāk dzert viens pats, tad gan ir jābūt ļoti uzmanīgam. Neviens nenonāk līdz atkarībai vienā dienā, tas viss notiek pakāpeniski. Svarīgi alkoholiķim sniegt atbalstu tad, kad viņš ir skaidrā. Ir metode analīzēt plusus un minussus, kāpēc dzer. Ja dzer, lai izjūt, ka cilvēks jūtas slīkti. Svarīgi, lai jauniešiem līdz 18 gadu vecumam būtu kāds pieaugušais, kas nedzer, pozitīvais piemērs. Internetā ir iespējams veikt AUDIT testu, kurā, godīgi aizpildot, var redzēt, vai alkoholisms ir kļuvis par problēmu un vai ir jāmeklē speciālistu palīdzība un atbalsts. Atkarīgais alkoholiķis vienmēr atradīs iemeslu, lai iedzertu. Mīlu cilvēku, bet ienīstu viņa darbību – dzeršanu, alkoholismu. Atkarība ir biopsihosociāla slimība. Primāra, hroniska, progresējoša slimība, kas palielina invaliditātes veidošanos un mirstības risku. Nav izārstējama. Bet ārstējama," skaidroja psiholoģe Inese Lietaviete.

Psiholoģe Inese Lietaviete iepazīstināja ar pētījumiem, ka vīriešiem regulāri nevajadzētu izdzert vairāk par 2-3 standarta alkohola devām dienā vai 14 devām nedēļā. Sievietēm regulāri nevajadzētu izdzert vairāk par 1-2 standarta alkohola devām dienā vai 9 devām nedēļā. Bīstamā robeža: vīriešiem 22 devas nedēļā, bet sievietēm – 12 devas nedēļā. Sievietes nodzeras daudz ātrāk, jo organisms nav piemērots alkoholisma atkarībai. Ja ir problēmas ar alkoholu, ir jāiemācās skaitīt devas. Dzerot divus alīņus katru vakaru, nedēļas norma tiek sasniegta ļoti ātri. Ja, sākotnēji lietojot alkoholu, tas dod prieku, iespēju justies brīvāk, tad, dzerot vairāk, šī sajūta pazūd. Un cilvēks dzer vēl un vēl, lai sasniegta to pirmreizējo sajūtu, bet to alkoholiķiem sasniegta vairs nav iespējams,

Daži ieteikumi līdzatkarīgajiem:

1. Beidziet lasīt morāli un pamācības, rāt, vainot un strīdēties ar piedzērušos vai skaidrā esošu alkoholiķi. Pārtrauciet liet ārā alkoholu, saglabājet mieru un ļaujiet alkoholiķim izbaudīt dzeršanas sekas. Iespējams, ka, darot pretējo, jūs varētu justies labāk, bet vispārīgo stāvokli tas tikai paslītinās.

2. Saglabājiet pašsavaldīšanos, lai saudzētu sevi. Saglabājiet iespēju sniegt palīdzību.

3. Izbeidziet raizēties un darīt alkoholiķa labā to, kas viņam jāpaveic pašam.

4. Pārtrauciet pieņemt viņa solījumus, jo tas ir tikai veids, kā izvairīties no sāpēm. Lai paliek spēkā visas norunas. Stingri palieciņi pie tā, par ko esat vienojušies.

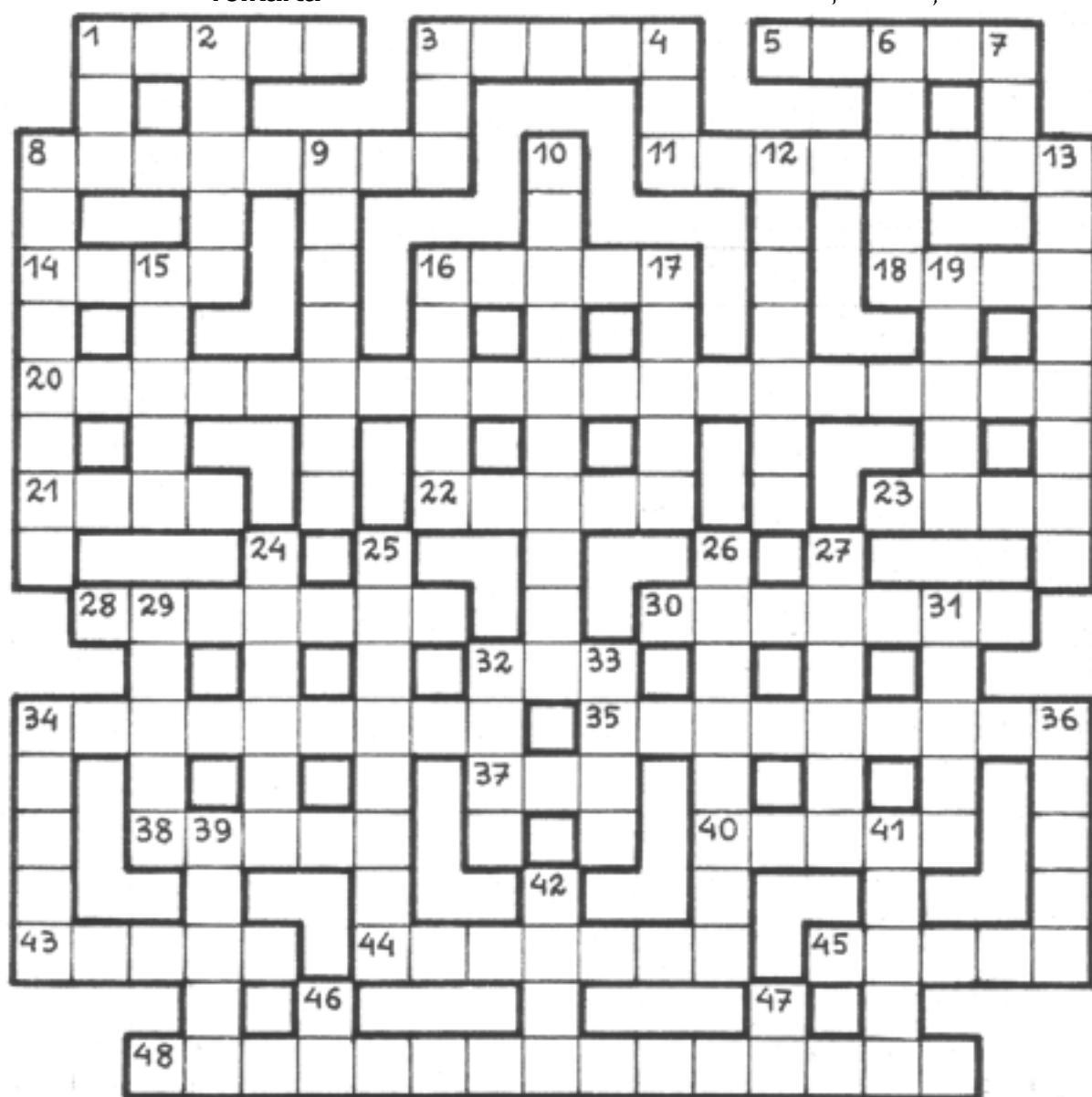
VINETA ZELTKALNE

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.oktobrim.

10.kārtā

Sastādīja G.Gruziņa

Septembra mīklu atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi), I.Homko (Medneva).

Par septembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem JURIS POŠEIKA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Mīklu sērija "Pagasti – 29"

Horizontāli: 1. Cems Konstantinovas p., kurā atrodas valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis – pilskalns un senkapi. 3. Apmetne un senkapi Aronas p. 5. Kurā ezerā Piejūras dabas parkā Carnikavas p. aizliegts peldēt, lai saglabātu tā oligotrofo vidi? 8. Kurā p. ir upe Alūksnīte? 11. Kurā p. atrodas Ummeru ezers? 14. Cems Bērzpils p. 16. Ezers Gaigalavas p. (nosaukuma variants). 18. Dižoks (koku suga) – 5,96 metri Lauderu p. 20. Kurā aprīņķi (aprīņķa nosaukums 1836.-1918.g.) ietilpa Oknistes (Aknīstes) p. lielākā daļa pievienošanai Latvijai 1921.gadā? 21. Cems Skujenes p., kura agrākais nosaukums – Čankas. 22. Kurā p. 1929.gada 21.augustā dzimus aktrise Vija Artmane? 23. Antonīms vārdam 'vajā'. 28. Amatierteātra režisore, lugu autore, Autortiesību bezgalības balvas ieguvēja 2011.gadā. 30. Kurā p. (p. centrs) atrodas Pasaku muzejs? 32. Lokatīva jautājums. 34. Cems Rožkalnu p. 35. Cems, vēsturiska pusmuiža Rubenes p. 37. Nākamajā dienā. 38. Vieglī piedurties. 40. Dienakts daļa. 43. Kurā p. (p. centrs) atrodas valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Reiļu pilskalns jeb Perečkas kalns? 44. Kurā p. atrodas Strūves ģeodēziskā loka punkts "Arbīdāni"? 45. Cems, vēsturiska muiža, arī gārša – dabas liegums Daukstu p. 48. Pie kuras apdzīvotas vietas Alsungas p. atradās slēgtās dzelzceļa līnijas Liepāja-Ventspils stacija?

Vertikāli: 1. Uzņēmējdarbības veids (abreviātūra). 2. Kurā aprīņķi (aprīņķa centrs) ietilpa Bolvu (Balvu) p. 1913.gadā? 3. Nominatīva jautājums. 4. Starptautisks briesmu signāls. 6. Cems Viļānu p. 7. Neliela upe, vairākos posmos robežupe starp Gudenieku un Lažas p. 8. Cems Kastuļinas p. 9. Muža, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Ārlavas p. 10. Dīzavots Drabešu p. netālu no Melturiem. 12. Cems Susāju p. 13. Cems Rudbāržu p., kura agrākais nosaukums – Kalnmuiža. 15. Cems Virešu p., kurā atrodas vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – Zemnieku sētu grupa. 16. Ezers Murmastienes p. 17. Ceturtais lielākais purvs Latvijā, dabas rezervāts. 19. Cems Višķu p., kura apkārtnē atrodas Luknas ezers. 24. Vecmamma. 25. Kurā aprīņķi 1912.gadā ietilpa Ezernes p.? 26. P. Daugavpils aprīņķi 1913.gadā. 27. Cems, vēsturiska pusmuiža, arī upe Cīravas p. 29. Aktrises, dzimušas 1938.gada 1.martā Sarkaņu p., vārdamāsas. 31. Ķekavas p. Dzērumu (arī Dzerumi, Dzērumcelmi) ciema daļa. 32. Vādas (arī Vjada, Vēda) pieteka (viens no nosaukumu variantiem). 33. Gleznotāja, mākslas pedagoģe (vārds), dzimusi 1929.gada 21.septembrī Bēnes p. "Skābjos". 34. Kurā p. (p. centrs) atrodas sena kulta vieta – Jaungarandžu Baznīcas kalns? 36. Upe, kuras krastos atrodas tūrisma objekts, sena kulta vieta – Māras kambari. 39. Cems Snēpeles p. 41. Kurā p. (p. centrs) atrodas Vorslovu ezers? 42. Kurā p. atrodas dabas liegums Ašu (Ezera) purvs? 46. Saiklis. 47. Rakstniece, dramaturge (iniciāli), dzimusi 1927.gada 23.aprīlī Lazdonas p. "Ciskānos".

Septembra mīklas ("Pagasti – 28") atrisinājums

Horizontāli: 1. Baldoni. 4. Liksna. 7. Kaki. 9. Plaužu. 10. Grīvas. 11. Kūku. 14. Nuka. 16. Pāle. 18. Palme. 19. Leiko. 20. Vīki. 21. Soms. 23. Erss. 26. Saka. 28. Te. 31. Si. 33. Marienhauzenas. 35. P.P. (Pauls Putniņš). 36. Sutru. 37. Grübe. 38. Re. 41. Viesi. 42. Ūķis. 43. Druva. 48. Rietekļa. 49. Nelaipna. 50. Jā. 51. Saeima. 55. Asināt. 57. Dārtas. 58. Eiro. 59. Alus. 60. Aizbalti. 62. Makašanu. 64. Nē. 65. Sloboda. 67. Kārsava. 69. Kira. 70. Pleskava. 71. Cepurīte.

Vertikāli: 2. Līp. 3. Olas. 5. Kāvi. 6. Nes. 7. Kuļnevas. 8. Ignalina. 11. Kuls. 12. Upes. 13. Alši. 15. Aina (Matīsa). 16. Pope. 17. Evas. 22. Ogre. 24. SOS. 25. Ceraukste. 27. Dinaburga. 28. Trūps. 29. Bebru. 30. Ezere. 32. Ilzes. 33. Mi. 34. S.B. (Staņislavs Broks). 39. Aizezere. 40. Kvēpenes. 44. Krāslava. 45. Oļu. 46. Ved. 47. Nautrēnu. 52. Marta (Bārbale). 53. Kārkli. 54. Garām. 56. Silva. 61. Leo (kokle). 63. Kur. 65. Sol. 66. Aka. 67. KAC (Klientu apkalpošanas centrs). 68. Aut.

Sagatavoja E.Gabranovs

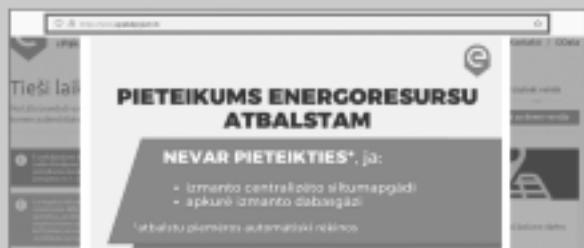
Kā iesniegt pieteikumu siltumenerģijas izmaksu segšanai?

KLĀTIENĒ

- DODIES uz** Balvu novada pašvaldību, Viļakas pilsētas pārvaldi vai pagastu pārvaldēm, bibliotēkām vai Valsts un pašvaldības vienotajiem klientu apkalošanas centriem.
- SAGATAVO UN UZRĀDI** personu apliecināšu dokumentu, kontaktinformāciju un kreditīstādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numuru, kurā ieskaitāms atbalsts mājsaimniecībai.
- IESNIEDZ:**
 - mājokļa īpašuma vai lietošanas tiesību apliecināšu dokumentu;
 - maksājumu apliecināšu dokumentu par koksnes granulu, koksnes briķu vai malkas legķi vienam mājoklim.

ELEKTRONISKI

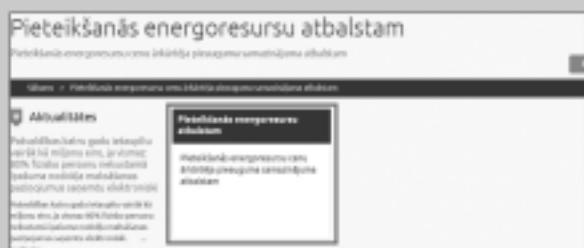
- DODIES UZ** elektronisko apkalojojumu sistēmu epakalpojumi.lv

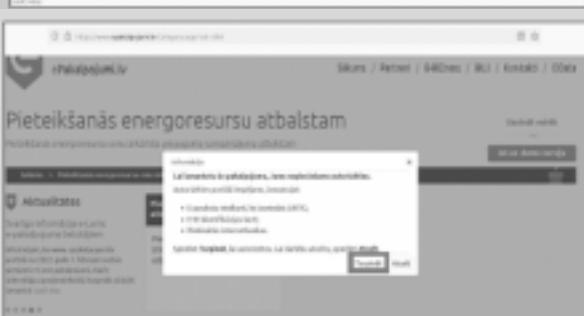
- GALVENAJĀ LAPĀ MEKLĒ IZVĒLNI** "Pieteikšanās energoresursu atbalstam"

- APSTIPRINI** savu izvēli

- IEPAZĪSTIES** ar autorizēšanās prasību un autorizējies apkalojojumam

- VEIC AUTORIZĀCIJU** sev vēlām veidā (internetbanka vai e-paraksts)

- PIEKRĪTI LIETOŠANAS NOTEIKUMIEM** un spied- Turpināt

- PIEVIEINO JAUNU IESNIEGUMU VAI APSKATI PIEVIENOTOS IESNIEGUMUS**

IZVĒLIES ADRESI
no īpašuma saraksta, ja īpašumu reģistrā norādīts (logi aizpildīties automātiski, nebūs nepieciešams pierādījuma dokuments)

VAI IEVADI ADRESI (logi jāuzpilda manuāli, nepieciešams pierādījuma dokments)

IZVĒLIES ATBILSTOŠO APKURES VEIDU (malka, granulas briķetes, elektroenerģija)

ATZĪMĒ DOKUMENTU (ir/nav), APLIECINI SNIEGTO ZINU PATIESUMU

IEVADI INFORMĀCIJU par pieprasījuma iessniedzēju, iessniedzēja bankas informāciju, uz kuru veikt atbalsta pārskaitījumu

Pieteikšanās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam

Pielikumās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam

Pieteikšanās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam

Pieteikšanās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam

Pielikumās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam

Nenokavē!

NAV maksājumu apliecināšu dokumenta

- pašapliecinājums par malkas apkuri un malkas iegādi līdz 31.augustam

- iesniegums jāiesniedz no 1.oktobra līdz 30.novembrim

vienreizējs atbalsts

60€

Vai varēs saņemt atbalstu par diviem īpašumiem?

"Lasīju, ka no 1.oktobra Balvu novada mājokļa īpašnieki vai īrnieki jau var sākt pieteikties un iesniegt pieteikumus valsts atbalstam siltumenerģijas izmaksu segšanai šī gada apkures sezonai. Man ir jautājums – ja esmu īpašnieks diviem nekustamajiem īpašumiem (dzīvoklim un mājai), vai varu pieteikties un saņemt atbalstu par tiem abiem?" jautā laikraksta lasītājs.

Atbildot uz uzdotu jautājumu, Balvu novada pašvaldības vecākais sabiedrisko attiecību speciālists KRISTIĀNS BOKTA skaidro: "Minētā persona var saņemt atbalstu par abiem sev piederošajiem īpašumiem. Šajā situācijā konkrētajai personai ir jāiesniedz pieteikums valsts atbalstam, ko var izdarīt elektroniski, aizpildot veidlapi pašvaldības e-pakalojuma portālā www.epakalpojumi.lv vai iesniedzot pieteikumu klātienei (Balvu novada domē, Viļakas pilsētas pārvaldē, pagastu pārvaldēs, bibliotēkās, Valsts un pašvaldības vienotajos klientu apkalošanas centros). Gadijumā, ja dzīvokļi apkuri nodrošina centralizētā siltumapgāde, tad atbalsts mājsaimniecībām tiks piešķirts automātiski rēķinos. Šajā gadījumā kompensācijas apmēru siltumenerģijas izmaksu pieauguma segšanai paredzēts noteikt 50% apmērā no cenas, kas pārsniedz 68 EUR/MWh (Balvu pilsētas iedzīvotāji to redzēs tikai nākamā gada rēķinos, jo šobrīd spēkā esošais tarifs ir 51,51 EUR/MWh (bez PVN). Papildus informāciju var noskaidrot, zvanot uz tālruni 27850851 (darba dienās no plkst. 9.00 līdz 16.00)."}

Apsveikums

Sveiciens Baltinavā!
Vismilākie sveicieni svētkos vectētiņam
Jānim Aleksejevam!

Viss tiprāko veselību un priekpilnu dzīvi.

Tavas mazmeitiņas Šeila un Stella

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

SIA "AIBI" iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepēksam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. **20238990.**

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ ha.
Tālr. **28282021.**

SIA "RENEM"
iepērk
**jaunlopus, liellopus,
aitas, piena teļus.**

Elektroniskie svari. Samaksa
skaidrā naudā vai ar pāskaitījumu.
Tālr. **29485520,**
26447663

vai pa e-pastu:
siarenem@inbox.lv.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. **26346688.**

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-15000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. **26360308.**

Pērk meža, lauksaimniecības
zemi. Tālr. **29386009.**

Dažādi

Izirē 1-istabas dzīvokli.
Tālr. **27820056.**

Spiezam, karsējam, iepakojam
ābolu sulu Kubulos.
Tālr. **27004732.**

Pievē smilti, granti, šķembas.
Remontē piebraucamos ceļus.
Ierok un savieno ūdensvadus,
kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālr. **25685918.**

Pārdod

Piegādā lopbarībai: kartupeļus,
burkānus, puscukurbietes, graudus.
Tālr. **25442582.**

Pārdod svaigus kāpostus,
kartupeļus, ziemas ļiplokus.
Tālr. **22460869, 28336800.**

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. **29332209.**

BL saimniecība pārdod HM; XP
lecinātas teles. Tālr. **28636145.**

Pārdod skaldītu malku (rakstām
pavadzīmes). Tālr. **26425960.**

Skaldīta malka.
Cena 50 EUR/berkubā.
Piegādes apjomis līdz 7 berkubiemi.
Ir sausā. Tālr. **25543700.**

Tirgo kūtsmēslus.
Tālr. **26431999.**

Pārdod SAAB 9-5 (GU 4856);
tehn. apskate - 01.04.2023.
Tālr. **27184017.**

Latvijā audzēta cūkgāja. Ar piegādi.
Tālr. **26326705.**

Piedāvā darbu

SIA "Zolva",
reg. Nr. 41503024694,
**AICINA DARBĀ
GALAS IZCIRTEJU.**

Darbavietas adrese:
**veikals "Preilis",
Bērzpils iela 3, Balvi.**
CV sūtīt uz e-pastu:
zolva@zolva.lv.

Tālr. **26596256.**

Iespēja

Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā Madaras un Daumanta Liepiņu kameramūzikas koncerts "Brālis un Māsa"

28.oktobrī plkst. 15.00 Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas kamerzālē koncertā klausītājus
priecēs brālis un māsa Daumants (klavieres) un Madara (vijole) Liepiņi. Virtuozo jauniešu izpildījumā
izskanēs daudzpusīgs un piesātināts klasiskās mūzikas repertuārs.

"Koncertā kopā ar klausītājiem ceļosim klasiskās un romantiskās mūzikas laikmetos. Satiksme straujās un
humoristikās dabas pārpilno Bēthovenu, romantisko vijoļvirtuozu Kreisleru un dziļo, pārdomu pilno Brāmsu,"
koncertprogrammu raksturo mūziķi.

DAUMANTS LIEPIŅŠ ir viens no pieprasītākajiem jaunās paaudzes pianistiem un Lielās mūzikas
balvas ieguvējs (2017). Daudzu starptautisku konkursu laureāts un uzstājies kopā ar lielākajiem Spānijas orķestriem,
Latvijas Nacionālo Simfonisko orķestri, Sinfonietta Rīga, Liepājas simfonisko orķestri, Karalisko Liverpūles
simfonisko orķestri, Rumānijas nacionālo simfonisko orķestri, Helsingborgas simfonisko orķestri, Kauņas
simfonisko orķestri u. c. Pagājušogad iznācis arī Daumanta debijas CD albums "Rahmaņinovs. Zemzaris".
Šosezon Daumants ir rezidējošais mākslinieks Karalienes Elizabetes Mūzikas kapelā Beļģijā un Ingesundas Klavieru
centrā Zviedrijā.

MADARA LIEPIŅA sākusi spēlēt sešu gadu vecumā, 2018.gadā iegūts maģistra grāds vijoļspēlē Jāzepa Vītola
Latvijas Mūzikas akadēmijā. Kopš 2017. gada pilnveidojas Itālijā pie M.Roberto Muttoni, kā arī asistē meistarklašu
projektu "Maksims Jākobsens". Kā soliste un ar dažādiem kameransambļiem ir uzvarējusi konkursus Latvijā,
Lietuvā, Igaunijā, Vācijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Krievijā, Armēnijā un Itālijā. Vairāku starptautisku konkursu
laureāte, tai skaitā 1.vieta (2018.g.) konkursā "Jaunie Veronas mākslinieki Itālijā", kā arī ir ierakstījusi tiesraides
koncertus Radio Klasika. 2017. gadā Arvikas (Zviedrija) Ingesunds Musikhogskolan uzticēja Madarai spēlēt
Gaetano Pollastri (1936) vijoli, bet kopš 2018.gada ir privileģēta spēlēt Giovanni Lazzaro vijoli (Paduja, Itālija).

Sirsnīga pateicība Šķilbēnu katoļu draudzes
priesterim Filipam, Haraldam, Sigitai, Irēnai par
dziedājumu, "Ritums" darbiniekam, "Kamīnrogš"
saimnieciem, radiem, draugiem, kaimiņiem, it īpaši
Irēnai, visiem, kuri bija kopā mūsu lielajās bēdās,
pavadot **Jāzepu Loginu** mūžības celā.

SIEVA, DĒLI AR GIMENĒM

Līdzjūtības

Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz
tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.
(P.Priede)

Izsakām līdzjūtību **Dainim**
Rakstiņam, brāli **EINĀRU** zaudējot.
Birutas ģimene Stacijas ielā

Tava mīļa māmuliņa,
Mūža miegu aizmigusi,
Apklususi silti vārdi,
Neteiks labu padomīju.

Izsakām līdzjūtību **Anitai**
Balantajevai ar ģimeni,
MĀTI kapu kalniņā pavadot.

Balvu Valsts ģimnāzija

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu – vienkāršu un siltu
Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.
(G.Selga)

Lai mūsu klusa līdzjūtība un
mierinājuma vārdi dod spēku un
atbalstu **Anitai Balantajevai ar
ģimeni**, pavadot mīlo
MĀMIŅU mūžibā.

Balvu Profesionālās un
vispārizglītojošās vidusskolas
kolektīvs

Tu savus gadus kamolā satini
Ar dzipariem siltiem un mīliem,
Labus vārdus mums dzīvei astāji
Un aizgāji līdzi mūžības vējiem.

Pa kritošu rudens lapu zelta taku
mīlās **MĀMULĪTES** dvēselite
devusies Mūžibā.

Patiesa līdzjūtība **Ilonai Dillei.**
"Maxima" kolektīvs

